

บทที่ 8

ขบวนการชาตินิยมในแอเซียตะวันออกเฉียงใต้

ขบวนการชาตินิยมในฟิลิปปินส์

สาเหตุของการเกิดขึ้นของขบวนการชาตินิยม

(1) ปลายศตวรรษที่ 18 สถาปนาได้เป็นชนิดทาให้พ่อค้าชาวต่างชาติเข้ามาทำขายไม่ใช่เฉพาะชาวจีน ชาวสเปน และชาวตะวันออกเมืองริกา เหนืออนเมื่อก่อน เมื่อโอกาสให้อังกฤษ ฝรั่งเศส และตัดห์ เข้ามาทำให้หมู่เกาะฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากภายนอกและรู้ความเป็นไปของชาติ ตะวันออกต่าง ๆ มากขึ้นกว่าแต่ก่อน

(2) การค้าขยายตัวเริ่มมากขึ้น ทำให้พ่อค้าชาวพื้นเมืองบางคนร่ำรวยขึ้น และมีโอกาส ส่งบุตรธิดาของตนเข้าไปศึกษาในยุโรป

(3) ในปี ก.ศ. 1869 มีการประกาศของสหราชอาณาจักรและโปรตุเกส ที่จะห้ามเวลาการเดินทางระหว่างตุรกีกับฟิลิปปินส์สั้นลง

(4) การที่ชาวนาไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของที่ดิน ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของชนชั้นสูงและพวก พระพราหมณ์หมายสเปนห้ามชาวนาเป็นเจ้าของที่ดิน

(5) การที่พวกพระสเปนมีสิทธิเหนือพระพื้นเมืองในการเลื่อนตำแหน่ง

(6) การกดดันทางการศึกษา (เก็บค่าเล่าเรียนแพง) ปี 1821 เมื่อชีวิৎประการไม่เข้ากับ สถาปนา

(7) การปฏิวัติสเปน ปี 1868

บรรดาบุคคลศึกษาที่ไปพำนักระยะนี้ระบบการปกครองในตุรกี เห็นว่าสถาปนาปกครองคนต่างด้วยภาษาต่างประเทศในตุรกี ประชาชนไม่มีสิทธิและเสรีภาพ ทำให้เกิดอุปนัคศึกษาเริ่มมี บทบาทในการเรียกร้องให้รัฐบาลสถาปนาปรับปรุงระบบการปกครองในฟิลิปปินส์ปรับปรุงสวัสดิ การของคนให้ดีขึ้น

การต่อต้านการปกครองของสเปนแบ่ง 3 ระยะ คือ

1. การกบฏ และการต่อต้านระดับท้องถิ่นเกิดขึ้นอ้างประประชาก ณ วันที่ 17 ก.ศ. 1872 ซึ่งไม่นี้

การรวมตัว

2. ขบวนการโฆษณาหาเสียง นุյงที่จะให้เกิดการปรับปรุง และการปฏิรูประหว่าง

ค.ศ. 1872 - 1892

3. การปฏิรัฐ 1892 - 1896

1. ระยะของการกบฎ เมื่อชาติประชานไม่พอใจในระบบการปกครองของสเปนที่
ปกครองอย่างคุ้ม อยุติธรรมและคนพื้นเมืองต้องเสียภาษีหนัก และถูกกดขี่แรงงานโดยได้รับค่า
ตอบแทนน้อยจึงได้รวมตัวกันเฉพาะบางแห่งก่อกรดูดต่อต้าน ซึ่งไม่มีการรวมตัวกันอย่างจริงจัง
เป็นขบวนการชาตินิยม ระยะของการกบฎนี้เกิดขึ้นอ้างประประชาก ณ วันที่ 17 ก.ศ. 1872
การกบฎนี้ไม่ถือได้ผลเท่าไน้ก็กระขาดการรวมตัวที่ดี และถูกสถาปนาเป็นปราบอย่างรุนแรง

2. ระยะของขบวนการโฆษณาหาเสียง (*Propaganda Movement*) เมื่อจามาจากกา
กบฎอย่างฯ บอกรัฐไม่ได้ผลเพรษชาติทุกวิธีการรับที่ดี และขาดกำลังอาชญาที่หันสมัย และเนื่อง
มาจากการกบฎที่ Cavite ในเดือนกุมภาพันธ์ 1872¹ โดยทหารของชาวดิบปินส์จำนวน 200 คน
และคนงานประจําคั้งบรรพาราชไม่ได้ก่อจลาจลตอบแทนโดยมีพวกพระให้ความร่วมมือด้วย เหตุร
ไม่ได้รับความเห็นอกใจในการแต่งตั้งท่านผู้ดูแลท้องที่ทางศาสนาและไม่มีเสรีภาพในการแสดงความคิด
เห็น กลุ่มคริสต์นิกปะนออย่างร้ายกาจและถูกสถาปนาลงโทษอย่างรุนแรง มีทั้งฆ่าตุก เนรเทศและ
ประหารชีวิต ซึ่งในจำนวนผู้ที่ถูกประหารชีวิตนี้มีพระชานพิบปินส์รวมอยู่ด้วย 3 คน ที่ Father
Burgos, Gomez และ Zamora ซึ่งการประหารชีวิตครั้งที่ 3 คนนี้ทำให้ประชานทั่วไปแตกตุน
ปัญญาชนเกิดความไม่พอใจ มีพวกปัญญาชนที่ร่วมมือในการกบฎรัฐนี้หลบหนีออกนอก
ประเทศคือ "ปีอ่องกง, สิงคโปร์, ญี่ปุ่น และญี่ปุ่น" ได้ชักดึงขบวนการ "Propaganda Movement"
ซึ่งเป็นขบวนการชาตินิยมอันแรกของชาวดิบปินส์ ดำเนินการต่อต้านการปกครองอันกดขี่
ข่มเหงของสเปน ขบวนการที่ได้ดำเนินการเรียกร้องให้สเปนปฏิรูปการปกครองและความเป็นอยู่
ของชาวดิบปินส์ให้ดีขึ้น และได้เรียกร้องสิทธิเท่ากัน การเสรีภาพในการชุมชน การเขียน การออก
หนังสือพิมพ์ และการชุมนุมกัน นอกจากนั้นก็ให้เก็บภาษีอย่างเป็นธรรม เหราสเปนกับคนพื้น
เมืองแยกต่างกัน ขอให้ชาวพิบปินส์ได้มีที่นั่งในสภานิติบัญญัติของสเปน (Cortes) ขอให้พระ

¹ Hall D.G.B, p. 722

ชาวฟิลิปปินส์ได้ดำเนินการต่อต้านการปกครองของสเปน ขบวนการนี้ออกจากประเทศฟิลิปปินส์เพื่อเรียกร้องค่าตัว ภายใต้สถานะเป็นแก่ขั้งสิรัชความรู้สึกชาตินิยมให้กับคนพื้นเมืองอีกด้วย โดยเน้นความสำคัญของวัฒนธรรมและภาษาต่างๆ ซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองของชาวฟิลิปปินส์ ตลอดจนพยายามสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวแก่กันของชาติขึ้นมา กลุ่มนี้นำหัวของขบวนการ Propaganda Movement นี้ประกอบด้วย Dr.Jose Rizal, Marcelo del Pilar และ Graciano Lopez Jaena สำหรับไอ์เช่ ริชาด ซึ่งเป็นผู้นำของขบวนการที่สำคัญที่สุด เขายังคงในปี ก.ศ.1861 ได้รับการศึกษาขึ้นด้านจากโรงเรียนของเยอรมัน ในขณะนั้นถือเป็นศึกษาต่อที่สเปน ได้รับปริญญาทางการแพทย์ นอกจากนี้เขายังเป็นแพะอยู่ที่คีลแล้ว เขายังมีความสามารถในการเขียนและน่องเท้าเป็นปัญหาของชาวฟิลิปปินส์ ด้วยการที่จะแบ่งปันความคิดเห็นของชาวฟิลิปปินส์ให้คีลแล้ว เขายังได้เดินทางไปประเทศไทยต่อ ภายใต้การสนับสนุนของนายดีนันด์ โรบินสันซึ่งเป็นนักธุรกิจชาวอังกฤษ ที่ได้รับการสนับสนุนจากชาวฟิลิปปินส์ ภายใต้การปกครองของสเปน และอีก 4 ปี ต่อมาเขาได้เขียนออกมาอีกคือ El Filibusterismo ซึ่งในติกถูกเผยแพร่ของสถาบันศาสนาสเปน

ข้อเรียนของไอ์เช่ ริชาด ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและทำให้มีการออกหนังสือพิมพ์ของขบวนการ Propaganda Movement คือ La Solidaridad ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยเจน่า (Graciano Lopez Jaena) ในเมือง Barcelona ประเทศสเปนในปี ก.ศ. 1899 และต่อมาได้เข้ามาตั้งที่กรุงเมืองริยาด ประเทศสเปน โดยมีบุคคลที่มีบทบาทสำคัญของขบวนการนี้อีกคนหนึ่งเข้ามาร่วมเป็นบรรณาธิการคือ Marcelo Delpilar และได้ลงบทความโ.Invictus ไว้ในหนังสือ La Solidaridad ตั้งแต่ปี 1895 ที่ต่อมาได้รับการต้อนรับในปี ก.ศ. 1897 ไอ์เช่ ริชาด กลับมานะนิตาและพบว่าบทความและภาระของเรื่องที่เสียชีวิตในปี ก.ศ. 1887 ไอ์เช่ ริชาด กลับมานะนิตาและพบว่าบทความและการแสดงความคิดเห็นของเขามีผลกระตุ้นกระแสต่อต้านสเปนที่มากขึ้น ไอ์เช่ ริชาด ได้กลับมาตั้งที่กรุงมาดริด ประเทศสเปนต่อไป ท่ามกลางความไม่สงบในเมือง 1892 ห่อและที่น่องของเขากูกับข้อมูลของประเทศ ต่อมาเขาริยาดได้กลับมานะนิตาอีกครั้งและได้จัดตั้งสันนิบาตฟิลิปปินส์ขึ้นมา คือ Liga Filipina รวมพวกก่อการอุบัติภัยเข้าด้วยกันเรียกร้องให้รัฐบาลสเปนปฏิรูปการปกครอง ไอ์เช่พยายามให้ชาวฟิลิปปินส์มีฐานะเท่าเทียมกับชาวสเปนในทางกฎหมาย ตลอดจนให้ปกครองฟิลิปปินส์ในฐานะที่เป็นนักอุดมการณ์ของสเปน ข้อเรียกร้องเหล่านี้ รัฐบาลสเปนไม่สนใจและเห็นว่า ไม่ถูกต้อง

ซึ่งจันทร์ชาล เนรเทศไปอยู่ที่ Dapitan ในเกาะ Mindanao โดยรัฐบาลลาเป็นมองเห็นว่าเขามีเป็นพวกรัฐมนตรี เป็นผู้บ่อนทำลายความสงบสุขของสังคม ซึ่งยังคงที่จริงแล้ว ริชาลดมิได้เป็นกันหัวรุนแรงตามที่รัฐบาลกล่าวหาเลย ซึ่งเป้าหมายของเขาก็คือ แก้ไขฐานะความเป็นอยู่ของชาวฟิลิปปินส์ให้ดีขึ้นทั้งทางด้านการศึกษาและเศรษฐกิจ

3. การปฏิรูป หลังจากวิชาลูกส่งไปอยู่ค่ายปิดตันแล้ว ทำให้บทบาททางการเมืองของเขายุติลง ขบวนการ Propaganda Movement ก็ยุติลงไปด้วยพร้อมกับการปิดหนังสือพิมพ์ La Solidaridad และบรรดาคนอชาตินิยมเริ่มมองเห็นว่าการเรียกร้องโดยถันติวิชันนี้ไม่ได้ผล เห็นว่าควรจะใช้การปฏิรูปแทนการเรียกร้องจะดีกว่า ดังนั้นในเดือนกรกฎาคม 1892 ก็มีการจัดตั้งสมาคมลั่นชื่นในมะนิลา เรียกว่าขบวนการ “ Katipunan ” แปลว่าขบวนการที่เคราพสูงสุดของพวกรัฐฟิลิปปินส์เป้าหมาย 2 ประการคือ

1. เรียกร้องเอกสารชาติไทยใช้กำลัง
2. รวมชาวฟิลิปปินส์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ขบวนการนี้นำโดย Andres Bonifacio เป็นตีก้าฟาร์ยาและเรียนด้วยตัวเอง ทำงานเป็นเฒ่ามิยอนอยู่ที่กรุงมะนิลา บ่อนนิฟ้าชิโอล นั้นด้วยการที่จะรวมพวกมาติปูนัน ซึ่งเป็นชนชั้นผู้น้อยด้วยการศึกษา ขาดทุนทรัพย์ และอิทธิพลเข้ากับพวก Illustrados ซึ่งเป็นพวกปัญญาชนชั้นสูง เพื่อร่วมหลังของขบวนการชาตินิยมในฟิลิปปินส์อยู่แล้ว บ่อนนิฟ้าชิโอลได้ขอความเห็นและความร่วมมือจากไอยเช่ ริชาลด ซึ่งริชาลดไม่เห็นด้วยที่จะทำการปฏิรูป โดยเขากล่าวว่ายังมีการเตรียมการไม่ดีพอ เช่น กำลังคนและอาวุธมีน้อย และริชาลดเห็นว่าการปฏิรูปความชาญขาดชั้นสูงที่เป็นปัญญาชนดีกว่าพวกคนชั้นชาวนา ซึ่งไร้การศึกษา เพราะว่าจะทำให้การปฏิรูปลุนแรงและได้ผลเพียงชั่วขณะอย่างไรก็ตามในระหว่างเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1896 นั้นเอง รัฐบาลลาเป็นได้ทำการภาคสั่งจับกุมพวกขบวนการมาติปูนัน รวมทั้งตัวบ่อนนิฟ้าชิโอลเองก็ถูกตามล่า ดังนั้น บ่อนนิฟ้าชิโอลจึงไม่สามารถจะรอคอยต่อไปได้ และทำการปฏิรูปขึ้นในวันที่ 30 สิงหาคม 1896 การปฏิรูปถูกกล่าวไปทั่ว ทางรัฐบาลลาเป็นได้จับไอยเช่ ริชาลด ขณะเดินทางไปคิวบา (เพราะเขามิได้เห็นด้วยกับการปฏิรูป) โดยอ้างว่า เขายังเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดการปฏิรูปครั้งนี้ ในการบ่อนทำลายการปกครองของลาเป็นในฟิลิปปินส์ ในระหว่างที่ริชาลดถูกจับกุมอยู่นั้น ได้เขียนบทความชื่อ “Manifesto to Certain Filipinos” โดยกล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาและก่อตั้งปัญญาชนว่าเป็นจักรกลอันสำคัญในการปฏิรูปสังคมและการปกครอง ถ้าหากให้พวกชาวนา หรือคนที่ต้องการศึกษา

การปฏิริบุคคลรุนแรงและได้ผลเพื่อช่วยเหลือประชาชนการปฏิริบุคคลของอนันติฟาร์ชิโอว่า ไม่เกิดขึ้นเมื่อไหร่ วิชาชีพแพทย์จะดีกว่าไม่เห็นด้วยกับการปฏิริบุคคลรุนแรงเป็นกี่จังไม่รับผิดชอบ โดยกล่าวว่าพระกาฬปฏิริบุคคลดีกว่าไม่เห็นด้วย และได้ทำการประหารชีวิตวิชาชีพเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 1896¹

การตายของไอยเช่ วิชาชีพ ทำให้ก่อตั้งปีญญาณไม่พอใจและหันไปให้ความร่วมมือกับพวกกิติปันนัน ทำการต่อต้านรัฐบาลอย่างรุนแรงมากขึ้น และได้สืบมีความสามัคคีทางการทหารมาเป็นสู่ปะปันในการปฏิริบุคคล คือ Emilio Aguinaldo ทำให้ได้รับชัยชนะหลายครั้งและสามารถตั้งรัฐบาลขึ้นได้ที่ Tejeros ในเดือนมีนาคม 1897 อาภินาถโควิทได้รับเดือกด้วยประชานิยมติด แต่เกิดการแตกแยกกับบุนนันนิฟาร์ชิโอ ซึ่งแยกไปขัดตั้งรัฐบาลของตนขึ้นที่ Limbon จนบัดซึ่งพระบรมราชูปถัมภ์ไม่พอใจที่พวกปีญญาณดูถูกว่าเข้าไว้การศึกษา แต่เขาก็ถูกรัฐบาลปฏิริบุคคลของอาภินาถโควิทให้และถูกคัดลิบในประหารชีวิต โดยสาเหตุหลักของรัฐบาลปฏิริบุคคล ทำให้บุนนันการชาตินิยมของพลีปินส์แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ กตุนของพวกปีญญาณ และกตุนของชนชั้นสูงซึ่งต้องการศึกษาและขาววน การดำเนินงานต่อต้านรัฐบาลสถาปัตย์ไม่ค่อยได้ผล รัฐบาลสถาปัตย์ได้เตรียมกำลังไว้รออย่างพร้อมเพรียงในการต่อต้านพวกปฏิริบุคคล พวกปฏิริบุคคลที่ต้องอยู่บนภูเขาและในเดือนกรกฎาคม 1897 รัฐบาลของอาภินาถโควิท ต้องยอมไปอยู่ที่ที่อยู่ใน Bulacan รัฐบาลอาภินาถโควิททำท่าจะไปไม่รอด พ้อพิงรัฐบาลสถาปัตย์ได้เปลี่ยนตัวผู้นำใหม่ในตอนนี้ คือ เปลี่ยนเป็น Polovieja ผู้ซึ่งมีความสามารถในการประนีประนอม และเกิดการปฏิริบุคคลในครัวซ์ซึ่งเป็นอาณาจักรของสถาปัตย์สถาปัตย์หันมาเจรจาภักดีกับอาภินาถโควิท และในเดือนธันวาคม 1897 ได้ตกลงทำสัญญา Biacnabato ซึ่งพวกปฏิริบุคคลที่หุคการถูรน ให้ผู้นำของพวกปฏิริบุคคล อาภินาถโควิทได้ยอมเดินทางไปอยู่ที่ต่องก แห่งรัฐบาลสถาปัตย์ได้สัญญาไว้ว่าจะจ่ายเงินให้อาภินาถโควิท 800,000 เปโซ เพื่อให้วางอาชญา และ 900,000 เปโซ เพื่อปฏิรูปสังคมและสภาพความเป็นอยู่ของชาวพลีปินส์ให้ดีขึ้น แต่ต้องตกลงระหว่างรัฐบาลสถาปัตย์สถาปัตย์กับอาภินาถโควิทได้ถึงสุดยอด เมื่อรัฐบาลสถาปัตย์ไม่ท่าตามสัญญา อาภินาถโควิทได้รับเงินเพียงครึ่งเดียว และไม่ได้ทำการปฏิรูปการปกครอง เขาจึงใช้เงินในการสะสมอาชญาและกันบุนการปฏิริบุคคลและเริ่มการต่อสู้ใหม่ ในเดือนกุมภาพันธ์ 1896 พวกปฏิริบุคคลได้ผู้นำทางการทหารใหม่คือนายพอก Francisco Makabulas และตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้นที่บูลอน พอกได้เกิดสังเวยระหว่างสถาปัตย์สถาปัตย์กับอาภินาถโควิท นับว่าเป็นคราวหนึ่งที่ได้ในวันที่ 1 พฤษภาคม 1898

¹ แหล่งที่มาอ้าง หน้า 723

พิลิปปินส์ภายใต้การปกครองของฟิลิปปินส์

ในขณะที่สถาปนาสำนักงานกับฟิลิปปินส์ ฟิลิปปินส์เมริกาได้ให้ความช่วยเหลือแก่ ขบวนการชาตินิยมในฟิลิปปินส์ ทำให้อภินาโตและทรัคพากได้กลับเข้ามายังฟิลิปปินส์อีกครั้งหนึ่ง และได้เข้ามาร่วมกับพวกปัญญาณซึ่งมี Apolinario Mabini เป็นผู้นำของก้าวแรกของฟิลิปปินส์ที่ Malolos เพื่อยกการประทุมและการต่อต้านฟิลิปปินส์ โดยหวังว่าฟิลิปปินส์จะเป็นอิสระ ทางด้านฟิลิปปินส์ในระยะแรกถูกเลือกที่จะเข้าไปปกครองฟิลิปปินส์ ทางวิจัยดังนี้ได้ส่งผลการรวมการบริการ 5 คน ภายใต้การนำของนาย Schurman แห่งมหาวิทยาลัยคอร์แนลของฟิลิปปินส์ที่ร่วมกับเรื่องนี้ Schurman ได้ท้าบันทึกแทนต่อประธานาธิบดี McKinley ว่าประชาชนฟิลิปปินส์มีความต้องการจะได้อิกราช แต่ว่าประชาชนฟิลิปปินส์ซึ่งไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง ดังนั้น สถาบันของฟิลิปปินส์เมริกาได้ตัดสินใจให้สถาปนาอิสระของฟิลิปปินส์ ให้อยู่ภายใต้การปกครองของฟิลิปปินส์ต่อไป และได้ลงนามกันในสนธิสัญญาปารีส

การประทุมฟิลิปปินส์ของฟิลิปปินส์ ของฟิลิปปินส์เมริกาทำให้ก่ออุบัติและก่ออุบัติปัญญา ชนประทุมสังคมต่อต้านฟิลิปปินส์เมริกา แต่ก็ถูกฟิลิปปินส์เมริกาปราบได้อย่างรุนแรง เนื่องจากฟิลิปปินส์เมริกามีกำลังอาวุธและอุทธรรภิการรับที่ดีกว่า นอกจากนั้นฟิลิปปินส์เมริกาซึ่งได้พยายามท้าถอยความสามัคคีของก่ออุบัติปัญญา แต่ก่ออุบัติที่ดีของการศึกษา โดยการเปิดโอกาสให้ชาวฟิลิปปินส์ที่มีการศึกษาเข้ารับหน้าที่ค่าว่าง ๆ แทนเข้าราชการส่วนที่ให้พวกปัญญาณวางแผนอาวุธเข้ากับฟิลิปปินส์เมริกา พากปัญญาที่ต้องการศึกษาที่ถูกปราบได้ ขบวนการชาตินิยมของฟิลิปปินส์ในระยะที่ฟิลิปปินส์เมริกาเข้ามาปกครองได้สถาปนาความรุนแรงต่อไป

ฟิลิปปินส์เมริกาได้มองเห็นว่าฟิลิปปินส์นั้นมีประสบการณ์ในการปกครองคนเชื้อสายมาก ต่อต้านฟิลิปปินส์เมริกา ด้านดังนี้ประธานาธิบดี McKinley ได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการปกครองฟิลิปปินส์ในระบบประชาธิปไตยให้เป็นขั้นตอนไป ในระยะแรก 1898 ฟิลิปปินส์เมริกาได้จัดตั้งรัฐบาลทหารเพื่อแก้ไขสถานะการณ์อันยุ่งยาก ก่อน ต่อมาจึงยกเลิกและจัดตั้งรัฐบาลพลเรือนในปี ค.ศ. 1901 และได้ทำการปรับปรุงฟิลิปปินส์ ทางด้านค่าว่าง ๆ เช่น ปรับปรุงระบบการศึกษาภาคบังคับโดยไม่ต้องเสียค่าเรียนทั่วประเทศ โดยให้สอนเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นยังเปิดการศึกษาในระดับสูงขึ้นอัชวิศึกษา วิทยาลัย ส่วน

¹ เก็บรวบรวม หน้า 768

ทางด้านการปกครองในปี ค.ศ. 1907 สมาร์กอเมริกาได้จัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติของฟิลิปปินส์ขึ้น สามารถใช้สิทธิทางการเมืองตั้งแต่ตัวนี้ให้ถูงจะเป็นประธานาธิบดีของรัฐบาลที่รับราชการในฟิลิปปินส์ มีชาวฟิลิปปินส์เป็นจำนวนน้อย ส่วนสภานิติบัญญัติออกกฎหมายคุ้มครองคนต่างด้าว ในฟิลิปปินส์ คุณสมบัติของสามารถใช้สิทธิทางการเมืองต้องสามารถอ่านและเขียนภาษาสเปนหรือภาษาอังกฤษได้ สมาร์กอเมริกาได้ฝ่ายผู้นำจำนวนสามารถใช้ภาษาฟิลิปปินส์ในสภากฎหมายมากขึ้น อ้างว่าก็ตามประธานาธิบดีสมาร์กอเมริกา สถาบันการสอนและผู้สำเร็จราชการซึ่งคงรักษาอำนาจอยู่ตั้งแต่พระราชนิยมที่ออกมา ที่ขัดกับสังคมและภาระของฟิลิปปินส์ในปี 1917 ก็ให้มีการเลือกตั้งในท้องถิ่นในระดับอำเภอ และจังหวัดและเพิ่มเติมต่อไปด้วย ให้กับชาวฟิลิปปินส์ในการเข้ารับราชการมากขึ้น คือเพิ่มจาก 49 % ในปี ค.ศ. 1923 ส่วนทางด้านการเมืองก็ให้มีการจัดตั้งพรรครักการเมือง เพื่อให้ประชาชนศุภนิยมกับระบบของการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่วนทางด้านศาสนา สมาร์กอเมริกาได้สนับสนุนการสอนศาสนาคริสต์และตั้งศาสนจักรใหม่ประจำชาติฟิลิปปินส์ขึ้น โดยศาสนจักรที่สำคัญที่สุดก็คือการรับรอง โดยขัดแย้งต่างๆ ทางศาสนาให้เป็นพระฟิลิปปินส์ และเวนกินที่ศูนย์กลางศาสนาคริสต์ที่สำคัญที่สุดในประเทศฟิลิปปินส์

ในระหว่าง ค.ศ. 1939 – 1945 เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นได้โจมตีฟิลิปปินส์ในเดือนธันวาคม 1941 ทหารอเมริกาในฟิลิปปินส์พ่ายแพ้แก่ญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นเข้าครอบครองฟิลิปปินส์ ชาวฟิลิปปินส์ส่วนหนึ่งที่ออกจากได้ออกมาจากที่ความร่วมมือกับญี่ปุ่น รัฐบาลเครือจักรภพของฟิลิปปินส์หนีไปออกสหภาพเดียว ต่อมาสมาร์กอเมริกาได้จัดตั้งรัฐบาลพัสดุดินให้ที่กรุงวัชิงตันในระหว่างที่ญี่ปุ่นยึดครองฟิลิปปินส์นี้ ได้มีกลุ่มชาวนาที่ไม่พอใจทำการต่อต้านญี่ปุ่นเป็นกองโจรสูกบาทลับ (Hukbalahap) หรือ People's Army Against Japanese ในกองโจรสูกบาทลับนี้มีพวกกอนบูนิสต์ รวมอยู่ด้วย และสามารถตั้งกองบัญชาการในกลางทะเลซูซอนได้ในปี ค.ศ. 1944 นายพลแม็คอาเรอร์ มีชัยชนะเหนือญี่ปุ่น ยกพลเข้าบกที่แอเมริกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในปี ค.ศ. 1946 ฟิลิปปินส์ฟิลิปปินส์ก็เป็นเอกราชโดยมีนายมานูเอล โร查ส์ (Manuel Roxas) ได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีคนแรกของฟิลิปปินส์ โดยสมาร์กอเมริกาให้สัญญาว่าจะถอนทหารและฐานทัพเรือออกไป

ขบวนการชาตินิยมในอินโดนีเซีย

สาเหตุของการเกิดขบวนการชาตินิยมในอินโดนีเซีย

ภาษาหลังสุดครั้งนี้ไปเตือนด้วยว่าได้เข้ามาปกครองอินโดนีเซียอย่างเข้มงวดกว่าเดิม เพื่อต้องการที่จะรื้อทิ้งอำนาจ และเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาลของล้านนา ด้วยที่ได้คอกดทำลายอย่างเบ็ดเตล็ดในหมู่เกาะอินโดนีเซียเช่น ก.ศ.1824 ด้วยจึงได้ใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามคืนแคนในหมู่เกาะที่ไม่อยู่ต่อไปได้ถ่านของด้วยจนปลายครัวเราะที่ 19 ซึ่งปราบอะเงห์รัฐสุคทายได้อย่างราบรื่น และรวมคืนแคนในหมู่เกาะนี้เข้าด้วยกันเรียกว่า Indonesia มีศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่เมืองปีตตาเวีย (Djakarta) และแต่ตั้งตัวเป็นศูนย์กลางของชาวด้วยที่เข้าประจำตามเมืองต่าง ๆ ทั่วหมู่เกาะ การต่อต้านด้วยชื่อชาวพื้นเมืองเกิดขึ้นเนื่องจาก

1. ด้วยที่เข้ามาปกครองอินโดนีเซีย โดยมิได้อธิบายเป็นส่วนหนึ่งของเนเธอร์แลนด์ ทั้งกฎหมายที่ใช้ปกครองก็เป็นกฎหมายที่ด้วยร่างขึ้น เพื่อปกครองอินโดนีเซียโดยเฉพาะ ด้วยพยากรณ์แยกตัวจากคนพื้นเมืองโดยอธิบายว่าคนตะชานเข้ากัน ไม่สนใจที่จะกระดับฐานะทางสังคม และความเป็นอยู่ให้เท่าเทียมกับชาวอาณานิคม

2. "ไม่สนใจที่จะสร้างเสริมการศึกษาของคนพื้นเมือง เพราะอธิบายว่าจะทำให้ปักประชาก ระบบการศึกษาที่ขัดตัวขึ้นก็จึงทำให้ขาดหายคนตุ่นไป ชาวด้วย แล้วพวกชาวอินโดนีเซียขึ้นสูง คนพื้นเมืองแยกคนจันต้องแต่งหาความรู้เจ้าของ ชาวจันยังศักดิ์กว่าชาวพื้นเมืองที่มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาจันของตน พวกราชวินอินโดนีเซียยกตุ่นน้อยที่ได้รับแนวคิดแบบตะวันตก ไม่มีโอกาสจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือเข้ารับราชการ เพราะด้วยไม่เปิดโอกาสให้คนพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

3. การที่ด้วยนำใบบัตรคนพื้นเมืองผ่านตุ่นต้าน ทำให้คนพื้นเมืองไม่พอใจ และนำใบบัตรชั่วคราวมาใช้เพื่อแก้ไขสภาพสังคม และความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ด้วยที่ทำให้เฉพาะในภาษาชาวต่างน้ำ บริเวณนอก ๆ ออกไป ประชาชนอังมีความเป็นอยู่เหมือนเดิม

4. การที่ด้วยให้เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ป่าไม้ และเหมืองแร่ พัฒนาการคมนาคม สร้างทางรถไฟ ทางเรือ และทางด้วยที่ติดต่อกันอย่างทั่วถึงในหมู่เกาะ ทำให้ประชาชนรวมตัวกัน

ได้มากกว่าแต่ก่อนทั้งทางด้านข่าวสาร และการขนส่งเดินด้วย

5. การปักธงชาติในคอมของอังกฤษ ในแหลมลาญ อังกฤษให้ความศูนย์กลางธุรกิจของชาวมาเลเซีย และค่าแรงรักษาคนบารมีเนื่องของมาเลเซีย แต่ตัวที่กลับส่งชาวบ้านเข้าไปในศูนย์แหลมอย่างไร ก็คือกันพากบุกสลิม นอกราชกิจการพิจารณาที่ในภาค ลักษณะไม่ยอมรับเอากฎหมายต่างดินของอินโดเนเซียนaise ซึ่งบางครั้งกฎหมายของตัวที่ก็ขัดกับหลักธรรมของบุกสลิม

6. อิทธิพลจากภายนอกประเทศ ความติดเรื่องเศรษฐกิจ และสังคมนิยมแพร่หลายอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง ขาดอัลลัคและชาวยุโรปได้นำอาณัติความคิดนี้มาเผยแพร่ให้กับคนพื้นเมือง

ลักษณะของนักการชาตินิยม และการก่อตั้งพรรคคอมมูนิสต์

ขอบเขตการชาตินิยมก่อตั้งแรก คือ Boedi Utomo เกิดขึ้นในช่วงปี ก.ศ. 1908 เป็นการรวมก่อตั้งของนักศึกษา, ข้าราชการ, ผู้ค้าขาย และชาวนา ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการศึกษาวัฒนธรรม และเพิ่มฐานะของคนพื้นเมือง โดยไม่ถูกเกี่ยวข้องด้านการเมือง ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากประชาชัąนท่าที่ควร

ขอบเขตการชาตินิยมต่อมาคือ Sarekat Islam ในระยะแรกตั้งขึ้นเพื่อชุดประสงค์ทางการค้าและศาสนา ในปี ก.ศ. 1909 โดยการค้าขายด้วยสิ่งของชาว ซึ่งพวกพ่อค้าชาวจีนและพ่อค้าต่างชาติเข้ามายั่งๆ ทำการค้า ในปี ก.ศ. 1912 ที่ได้ปรับปรุงนโยบายให้มีอุดมสุขหมายแน่นอนทางการเมืองมากขึ้น ผู้จัดตั้งขอบเขตการนี้ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นสูง และเป็นปัญญาชนผู้ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก ทำให้ได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวาง ศูนย์กลางของขอบเขตการนี้อยู่ที่เมืองสุราษฎร์ธานี มีสาขาแยกตัวไปตามภาคต่างๆ ในฐานะที่เป็นองค์กรทางศาสนาอิสลาม ซึ่งมีหัวหน้าศาสนาในแต่ละท้องถิ่นเป็นผู้แทน ทำให้ข้อมูลของขอบเขตการนี้เพิ่งไปอย่างกว้างขวาง อุดมการณ์ของ Sarekat Islam ยังไม่แน่นอนทางการเมือง ให้ เพราะมีชุดประสงค์ต่อต้านชนชั้นสูง แต่ที่มีหัวหน้าเป็นชุมนุมและต้องปิดบังตัวเอง ซึ่งห้ามการชุมนุมทางการเมือง แต่ที่ได้ดำเนินการเรียกว่าให้รัฐบาลของลัคกูปการปักธง ทำให้รัฐบาลของลัคกูปไม่พอใจ และพยายามห้ามความสามัคคีของบุคคลในกลุ่ม Sarekat Islam ให้แบ่งแยกกันเป็นผู้นำ ซึ่งความจริงแล้ว บรรดาผู้นำใน Sarekat Islam ต่างก็แบ่งเชิงความเป็นใหญ่กันอยู่ตลอดเวลา ต่อมาขอบเขตการนี้ได้แตกแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือพวกต่อต้านคอมมูนิสต์และพวกนิยมคอมมูนิสต์ ทั้งนี้เพราการ

บริหารงานของ Sarekat Islam เป็นไปอย่างหล่อหลอม ศูนย์กลางของ Sarekat Islam ในมีการควบคุมสาขา แต่ละสาขาดำเนินงานเป็นเอกเทศ นอกจากนั้นสู่ที่เป็นภูมิภาคของ Sarekat Islam เป็นสามาชิกของพระรัชต์ ทำให้องค์การสังคมนิยมและพวกรคอมมูนิสต์ใช้ชื่อบนการนี้เป็นเครื่องมือเพียงแค่อุดมการณ์ของตน และถูกห้ามให้เกิดการโขนตีศูนย์กลางของ Sarekat Islam ที่เมืองสุรบานยาด้วย ขบวนการ Sarekat Islam จึงดำเนินงานไม่ได้ผล

การจัดตั้งพรรครคอมมูนิสต์ อินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 1917 รัฐเชษฐกิติคปภิวัติ ลักษมีนาร์คชิต ได้เผยแพร่หนาที่เข้าไปในดูโรปและอินโดเนเซีย ในขณะนั้นกำลังรวมกันเรียกร้องให้รัฐบาลออกดันคำปฏิรูปสังคม ความคิดเรื่องสังคมนิยมที่ได้เผยแพร่หนาที่มาในอินโดเนเซีย โดยนักสังคมนิยมชาวออลันดา Hendrik Snedevliet เขายังเป็นนักหนังสือพิมพ์ชาวออลันดา และเป็นสามาชิกพรรครสังคมนิยมประชาธิปไตยในดันคำเดินทางเข้ามาหา้งงานท่าในอินโดเนเซียในปี 1913 เพราจะเกิดข้อขัดแย้งกับสามาชิกพรรคนี้ฟลีท ได้เข้ามายังงานหนังสือพิมพ์ในช่วงภาคตะวันออก และได้จัดตั้งพรรครสังคมนิยมขึ้นเรียกว่า The Indische Social Democratische Vereeniging (ISDV) เพื่อเผยแพร่ลักษมีนาร์คในอินโดเนเซีย เพราเรื่องว่าจะทำให้เกิดความเห็นอกกาพทางสังคม ในการที่จะทำให้จ้างงานของเข้าไปได้ผล เขายังได้ใช้ Sarekat Islam เป็นเครื่องมือเพื่อจะได้มีสามาชิกเป็นชาวอินโดเนเซียเพิ่มขึ้น ทนีฟลีท ได้เผยแพร่ความคิดเรื่องสังคมนิยม ควบคู่ไปกับการกระตุ้นให้กันดื่นตัวเรื่องชาตินิยมไปด้วย มีผู้นำชาวอินโดเนเซียเลื่อนไส้ในอุดมการณ์มาร์กซิสต์ที่สำคัญ 3 คน คือ Sammuan, Darsono และ Tan Malaka¹ ศูนย์กลางของ ISDV อยู่ที่เมืองชามารัง (Samarang) ซึ่งเมืองนี้เป็นเมืองที่มีการท่าอุดสาหกรรม Sammuan เป็นหัวหน้ากรรมกรอู่ที่นี่ เขายังเผยแพร่หลักการสังคมนิยมในหมู่พวกรัฐ ทำให้กรรมกรเดือนใบานา ต่อมาน Sammuan และพวกรเห็นว่า ISDV ควรจะพัฒนาขึ้นให้ดีกว่าในปี 1920 จึงได้เปลี่ยน ISDV เป็นพรรครคอมมูนิสต์แห่งหมู่เกาะอินเดียตะวันออก (Perserikatan Kommunist India) P.K.I. มีความสัมพันธิใกล้ชิดกับ Comintern โดยรับนโยบายและคำสั่งจาก Comintern ที่มอสโก ในปี พ.ศ. 1921 และตัวของจาก Sarekat Islam เพราที่ประชุมของ Sarekat Islam ทั้งหมดไม่ไว้วางใจพวกร P.K.I. ปัญหาใหญ่ คือสถานะ เพรา P.K.I. นับถือมากที่ต่อต้านศาสนาอิสลามในปี พ.ศ. 1922 Tan Malaka ได้ยุงให้กรรมการของ

¹Gilbert Khoo, p. 41

สถานธนานุบาลไสคริปไม่สำเร็จ เหาจึงถูกเนรเทศและไปอยู่ Moscow ต่อมาหัวกคอมมิวนิสต์ได้ก่อการปฏิวัติครั้งใหญ่ที่สูญเสียในเดือนกันยายน 1926 - 1927 โดย Almin Musso รัฐบาลของลั่นด้าสามารถปราบได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ P.K.I. ล้มเหลว รัฐบาลของลั่นด้าขับผู้ต้องหาได้ถึง 13,000 คน มีทั้งถูกฆ่าถูกและถูกเนรเทศ

การที่หัวกคอมมิวนิสต์ทำงานไม่ได้ผลก็เพราะเหตุว่ารัฐบาลของลั่นด้ามีกำลังเข้มแข็งกว่า ตลอดจนไม่ได้รับการสนับสนุนจากชาวนาชาวไร่ ผู้ครุ่งในศาสนาอิสลาม จะได้รับการสนับสนุน เอพะพะกกรรมการ ซึ่งก็มีจำนวนน้อย ทำให้หัวกคอมมิวนิสต์惨败ลง

ส่วนขบวนการ Sarekat Islam ก็เข่นเดียวกันได้แคกแยกและหมดตัวทิ้งลงไป และได้เกิดพรรคราชตินิยมใหม่ ๆ ขึ้น ที่มีบทบาทมากขึ้นมาคือ พรรคราชตินิยมอินโดนีเซีย PNI (Partai Nasional Indonesia) ในปี ก.ศ. 1927 ภายใต้การนำของซูการ์โน (Sugarno) จุดประสงค์คือ ต้องการเอกราชขึ้นสมบูรณ์ของชาวอินโดนีเซีย และรวมชาวอินโดนีเซียทุกศาสนาและทุกเชื้อชาติเข้าด้วยกัน PNI ได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งธนาคาร ถนนรัฐ สมาคมเยาวชน สมาคมศรี สมาคมเกษตรฯ ฯลฯ เป็นการรวมกลุ่มชาตินิยมกลุ่มต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และมีการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนขึ้น ทำให้ศักดิ์ศรีของขบวนการศึกษาเพื่อสนับสนุนความต้องการของชาวอินโดนีเซีย และจัดตั้งมหาวิทยาลัยปีตคาร์วิโนในปี ก.ศ. 1941¹ PNI ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมาก เพราะมีการโหวตให้รัฐบาลของลั่นด้าควบคุมไปกับการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนั้นในเดือนธันวาคม ปี ก.ศ. 1929 ศักดิ์ศรีของขบวนการ PNI แตกแยกออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ขนาดการชาตินิยมในระยะแรกยังไม่ได้ก่อตัวที่ต้องซึ่งแคกแยกออกเป็นหลายกลุ่มของหัวกคอมมิวนิสต์ PKI ซึ่งมีบทบาทขึ้นมาใหม่

การเข้ามายึดครองอินโดนีเซียของญี่ปุ่นและการได้เอกสาร

ในปี ก.ศ. 1939 เกิดสงครามโลกครั้งที่สองขึ้น และญี่ปุ่นได้ไชมีเพริส ชาร์เบอร์ อดีต จอมตัวอานันดามของอังกฤษ และของลั่นด้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับตำแหน่งของสหภาพญี่ปุ่น ได้ไชมีเพริส ผู้แทนการเมืองของอังกฤษ ซึ่งมีคำหัวข้อว่า “อเมริกาเพื่อชาวอาเซียน” โดยมีญี่ปุ่นเป็นผู้นำประกาศให้ทุกชาติในภูมิภาคแต่ละน้ำร่วมมือกันทางเศรษฐกิจและเพื่อจะได้รับความร่วมมือจาก

¹ ข้าก่วนหัววิทยาลัย Santo Thomas ในพื้นที่ปีนังสีรี 300 ปี และต่อมาข้าก่วนหัววิทยาลัยร่ามกุจารัฟฟ์ 20 ปี

ชาวอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นเชื้อชาติเดียวกันกับชาวอาเซียน ตลอดจนมีการสนับสนุนพวกราชินีย์ โดยตั้งสมาคมของพวกราชินีย์ออกค่ายในการเดินทางไปเมือง麦加 (Mecca) แก่พวกราชินีย์ ของชาติเดียวกันในแต่ละท้องถิ่น โดยที่ซึ่งเป็นมีอุดมสุขหมายที่จะใช้ช่องค์กรทางศาสนาที่เรียกว่า Masjumi¹ ต่อต้านกับมหาอำนาจตะวันตก

ในโคนีเชือกอาจได้การปักกรองของซึ่งเป็นสมัยที่ความคิดชาตินิยม ตื่นตัวเป็นอย่างมาก อันเป็นผลมาจากการส่งเสริมเรื่องรำของซึ่งเป็นที่สนับสนุนความคิดที่จะต่อต้านตะวันตก แก่สัญญา จะให้เอกสารแก่โคนีเชือก โดยซึ่งเป็นก็ได้เสนอโครงการสงเคราะห์ที่เรียกว่า องค์การไฮโซ (Hei Ho Organization) รวมรวมกรรมกรอินโคนีเชือกทั้งหลายอยู่ ซึ่งเป็นอาสาสมัคร มีองค์กรประจำตั้งอยู่ที่บ้าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือต่อต้านตะวันตก ซึ่งต่อมา กับกลไกเป็นเครื่องมือต่อต้านซึ่งเป็นอย่าง厉害ว่า-

1. การที่ซึ่งเป็นอันที่จะให้จัดหารดิษฐ์ของซึ่งเป็นอยู่ในฐานะเป็นผู้สืบท่องอัลล่าห์ใน ศาสนาอิสลาม ทำให้ชาวอินโคนีเชือกนับถือพระอัลล่าห์เป็นพระเจ้าองค์เดียว ไม่ยอมรับ จัง ปฏิเสธที่จะสนับสนุนซึ่งเป็น
2. การที่ซึ่งเป็นต้องการให้กันอินโคนีเชือก งักกักติดต่อซึ่งเป็นและจัดหารดิษฐ์ซึ่งเป็นให้ ยอมรับวัฒนธรรมซึ่งเป็น
3. ชาวอินโคนีเชือก ไม่พอใจที่ซึ่งเป็นพยายามจะยกเลิกใช้ตัวอักษรอาหรับมีกและหันมาใช้ อักษรซึ่งเป็นแทน
4. บังคับใช้แรงงานประชาน และความต้องการเข้าจากอินโคนีเชือก ในการสนับสนุน ภารกิจ

ตั้งนี้ ปี 1943 เมื่อมีการรวมตัวกันต่อต้านซึ่งเป็นก็มีกุญแจอิสลาม กุญแจรัชชีส คือ Sutan Sjahrir กุญแจ Sukarno และ Mohammed Hatta และกุญแจเดียวนี้สรุนรวมให้ดำเนินการได้ คิดต่อต้านซึ่งเป็น และต่อต้านเพื่อความเป็นเอกราชของอินโคนีเชือก โดย Sukarno ได้ประกาศหลัก ปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานการปักกรองของอินโคนีเชือก เมื่อได้ออกราชกิจ

1. ชาตินิยม (Nationalism) ซึ่งการไว้ประการว่า ชาวอินโคนีเชือกทุกคนทุกแห่ง ไม่ว่าจะ อยู่ส่วนไหนของประเทศ ต้องแต่เป็นชาบัง ถึง นิวัติที่จะเป็นชาติเดียวกันมีความเป็นอัน

¹ J.M. Pluvier, *South-East Asia From Colonialism to Independence* (Kuala Lumpur : Oxford University press, 1977) p. 251-252

หนึ่งอันเดียวกัน และพร้อมใจที่จะอยู่ร่วมเป็นชาติเดียวกัน

2. นานาชาตินิยม (Internationalism) จะต้องยอมรับในชาติอื่นและการคงอยู่ของแต่ละชาติ
  3. การปกครองโดยทางผู้แทน (Representative Government) ชาวอินโดนีเซียทุกคนไม่ว่าเชื้อชาติ或是เชื้อร่วม ย่อมมีสิทธิ์ในการตัดสินใจในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนคน
  4. ความเสมอภาคทางสังคม (Prosperity of Social Justice) ระบบประชาธิปไตยที่จะใช้ในอินโดนีเซียจะเป็นประชาธิปไตย ทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ (สังคมจะประชาธิปไตยของอินโดนีเซียในระยะยาวมา ชูการโน้มถอยกว่า ต้องเป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้นำ (Guided Democracy))
  5. เชื่อมั่นในพระเจ้า (Belief in God) ชาวอินโดนีเซียทุกคนมีสิทธิ์ที่จะนับถือศาสนาและบุชาพระเจ้าตามความเชื่อมั่นของตนโดยเสรี ในอินโดนีเซีย จะไม่มีการกีดกันการนับถือศาสนาแต่อย่างใด
- หลักปฏิบัตินี้เป็นอุดมการณ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดในอินโดนีเซีย และได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของอินโดนีเซีย
- ในเดือนสิงหาคม 1945 ญี่ปุ่นได้ออกเรื่องให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเอกสารขึ้นนี้ ชูการโน้มถอยเป็นประธานและหัวหน้า เป็นรองประธานจากกรรมการประชุมที่ได้รับแต่งตั้ง ญี่ปุ่นให้คำสัญญาแก่ชูการโน้มถอยและหัวหน้าว่าจะประกาศต่อสาธารณะของอินโดนีเซียในวันที่ 24 สิงหาคม ก.ศ. 1945 แต่ทางขบวนการชาตินิยมของอินโดนีเซียตีเส้นทางว่า ญี่ปุ่นจะแทรกแง่ความซึ่งรับประการต่อสาธารณะให้กับอินโดนีเซียในวันที่ 18 สิงหาคม 1945 ตั้งแต่การณ์รัฐอินโดนีเซียมีชูการโน้มถอยเป็นประธานเริบตีและหัวหน้าเป็นรองประธานเริบตี แต่การต่อญี่ปุ่นเพื่อเอกสารขึ้นนี้ไม่ถึงทันท่วง เนื่องจากภายในเดือนสิงหาคม 1945 สองฝ่ายได้ลงนามในสัญญาจัดตั้งชาติ (Linggadjati Agreement)¹ ลดลงให้สาธารณรัฐอินโดนีเซียมีอำนาจเต็มในช่วง แต่ยังคงรักษาภาระเดิมต่อต้นนาคากะเมิดต่อตอกดงรุกรานอินโดนีเซียต่อไปอีก ต่อมาท่านรัฐอเมริกาและสหประชาชาติได้จัดประชุมที่กรุงเทพฯ ประเทศไทยเรียกว่าแกนต์ โคงเซ็นทรัลผู้แทนของ coalition แห่งอินโดนีเซีย หลังจากการประชุม สองฝ่ายลงนามมอบอำนาจให้อินโดนีเซียอย่างเป็นทางการในปี ก.ศ. 1949

¹ เก็บรวบรวม หน้า 412 - 413

ขบวนการชาตินิยมและการได้เอกสารของมาดาย

ขบวนการชาตินิยมในลากูน์เกิดขึ้นอย่างล้าก่อนหน้า แต่เกิดขึ้นอย่างมีริ้วพนาการ ทั้งนี้ไม่ได้มีปัญหาเรื่องค่านางหางด้านการปกครอง และเศรษฐกิจ เหมือนประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอาจเป็นเพรากบนลากูน์ส่วนใหญ่ที่จะพยายามกับระบบการปกครองของอังกฤษ เพราะอังกฤษมีนโยบายที่ผ่อนผัน และอิทธิพลส่วนใหญ่ที่ได้รับการปกครองในมาเดย์ คืน แต่ก็เป็นของอังกฤษด้วยความเดื้อนิ่ง โดยอังกฤษ เช่นเดียวกับ อังกฤษที่ทำการปกครองทางตรง คืนแต่ก็ใช้ชักขวนให้อังกฤษเข้าครอบครอง จนอังกฤษได้เป็นกรรมสิทธิ์ อังกฤษก็ปกครองทางอ้อม โดยมีเจ้าหน้าที่อังกฤษเข้าควบคุมนโยบายต่าง ๆ ส่วนคืนแต่ก็ไม่เดื้อนิ่ง และไม่อุบากอุญที่ได้การปกครองของอังกฤษ อังกฤษก็จัดการปกครองทางอ้อมแบบปล่อยให้จัดการ การปกครองคืนเอง อังกฤษไม่เข้าไปสู่งานอกจากนั้น นโยบายการปกครองของตัวเอง ที่ทำให้ขบวนการชาตินิยมที่ต่อค้านอังกฤษเกิดขึ้นร้าวไป

1. การปรับปรุงทางการเมือง เปิดโอกาสให้ลูกหลานเข้าสูงชาร์มารดาได้รับการศึกษา และศึกษาเรียนรู้เรียนรู้เรียนรู้ในหน่วยบริหารท้องถิ่น ของสหพันธ์รัฐลากูนและสหพันธ์รัฐลากูน แม้ว่าก่อตั้งรัฐบาลมาเดย์ จะรับราชการในตัวแทนที่ด้อยกว่าอังกฤษ ก็ยังมีประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้การปกครองตนเอง และมีโอกาสศึกษาเรียนรู้ชาร์มารดา

2. การปรับปรุงทางเศรษฐกิจ อังกฤษปรับปรุงทางด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค สร้างถนน สร้างทางรถไฟ โรงไฟฟ้า ต่างๆ รวมถึงการลงทุนในลากูนมากขึ้น บางรัฐของลากูน มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง คือ ยะไอร์ (ประเทศมีชาวจีนเข้ามาลงทุนและกุ้นเศรษฐกิจ) อังกฤษซึ่งได้มาลงทุนทางด้านการท่าเหมืองแร่ดินบุก ตั้งเครื่องจักรกลอุปกรณ์ ทำให้สิ่งสถาปัตยกรรมเป็นศูนย์กลาง การผลิตดินบุกของโลก นอกจากนี้ยังส่งเสริมการปลูกยาง ทำให้คนพื้นเมืองชาวจีน และชาวเชินเดียร์มีรายได้เพิ่มขึ้น

3. นโยบายด้านรักษาสิ่งแวดล้อมมาเดย์ การที่อังกฤษมีนโยบายการด้านต่างๆ และปรับปรุงด้านเศรษฐกิจของลากูน จึงทำให้คนจีนอพยพเข้ามารอภัยในลากูนมากขึ้น ประกอบกับชาวจีน เป็นผู้ก่อตั้งทางการค้า และการใช้แรงงาน ช่างฝีมือ จึงทำให้ชาวจีนประสบผลสำเร็จทางด้านการค้า และกุ้นเศรษฐกิจของลากูน และเข้ามารอภัยในลากูนจำนวนมากทุกทิศ จนกระทั่งสถานะวิหารของแต่ละรัฐ ต้องมีผู้แทนชาวจีนเข้าประจำอยู่ 2 คน อังกฤษจึงได้ดำเนินนโยบายที่จะดูแลการเข้ารับ

ราชการ และอิรานาจในการบริหารให้กับชาวลาญท่านนี้ ตลอดจนการที่ชาวลาญค้าขายเมืองสู่ชาวจีนไม่ได้ ต้องเป็นหนึ่งชาวจีน ขายที่คิน และจ้านองที่คิน อังกฤษก็ได้ดึงทหารผ่านศึกและห้ามชาวลาญขายที่คินให้กับคนต่างชาติ ต้องขายให้กับชาวลาญท่านนี้

4. อังกฤษไม่ท่าอยู่ประเพณี และศาสนาของชาวมาเลอร์ และไม่เข้าสูงเกี่ยวกับอิรานาจ หน้าที่ของสุกต้าน ในเรื่องเกี่ยวกับประเพณีและศาสนา

ความรู้สึกของชาวมาเลอร์นี้ ไม่ต่อต้านอังกฤษ แต่เกลียดชังชาวจีน เพราะมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากกว่าชาวมาเลอร์ ชาวมาเลอร์ถือว่าตนเป็นเจ้าของประเพณี มีความรู้สึกร่วมกับชาวจีน ไม่ยอมให้ชาวจีนเข้ามาร่วมงานในการบริหาร ชาวจีนเองก็ไม่สนใจการเมือง สนใจทางการค้าอย่างเดียว เพราะมีความรู้สึกว่าชาวจีนไม่ใช่บ้านเกิดของตน สนใจที่จะส่งผ่านทองคำบันประเทศามากกว่า การอยู่ร่วมกันของชาวลาญและชาวจีน ในระยะก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งยังไม่เกิดปัญหาอะไร ต่างคนต่างอยู่เชิงเกิดปัญหาขึ้นในระยะสงครามโลกครั้งที่สอง เพราะมีชาวจีนที่เกิดในลาญมาก พากันเข้ามายังลาญเป็นบ้านเกิดของตน และอย่างจะมีส่วนร่วมในการบริหารประเพณีบ้าง ทำให้เกิดการขัดแย้งกันขึ้นระหว่างชาวจีน และชาวอินเดีย จะเห็นได้จากการตั้งบวนการชาตินิยมอันแรกเกิดขึ้นในปี 1916 มีการตั้งสมาคมชาวมาเลอร์แห่งปีห้า จุดประสงค์เพื่อปรับปรุงสภาพสังคมของชาวลาญ ให้สอดคล้องกับการปกครองของอังกฤษ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของตน และมีบทบาททางการเมือง ตลอดจนร่วมกันต่อต้านชาวจีนและชาวอินเดีย

ในระยะสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ามายึดกรองคานสูญหรรณลาญ ลั่นระบบการปกครองที่ 3 แบบของอังกฤษ ในเดือนธันวาคม 1941 รวมเอาอินโดเนเซียและน้ำเสียงเข้าด้วยกันเป็นเด่น แค่นในอาณาจักร สืบารับชาวลาญนั้น ญี่ปุ่นปฏิบัติอย่างดี เห็นให้มีส่วนร่วมในการปกครอง ให้มีตำแหน่งส้ากัญในการบริหารประเพณี ส่วนชาวอินเดียก็ได้รับการสนับสนุนให้มีกุ่นชาตินิยมส้ากัน ญี่ปุ่นได้ทำการกดขี่ ในฐานะที่ชาวจีนเป็นศัตรูแก่เศรษฐกิจของชาวลาญ ซึ่งอาจใช้กำลังทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในมือ ก่อวินาศกรรมให้แก่กำลังทักษะของญี่ปุ่น ให้เพรษจะนั้นญี่ปุ่นจะต้องบันบังคับคนจีนให้ปฏิบัติตามสิ่งที่ญี่ปุ่นต้องการ แต่ต้องการรักษาความเป็นจีนและต้องตัวเป็นญี่ปุ่น ก่อภัย กลุ่มชาวจีนนี้ได้มีพากศอนบูนิสต์ น้ำเสียงรวมอยู่ด้วย ทำให้เขบวนการชาตินิยมต่อต้านญี่ปุ่นนี้เข้มแข็ง โดยได้รับการสนับสนุนจากอังกฤษ และฝ่ายพันธมิตร ในการต่อต้านญี่ปุ่น กอง

ท้าพประชานมลายูต่อต้านญี่ปุ่น (Malaya – Peoples Anti Japanese Army MPAJA) มีผู้นำชื่อ Chin – Peng

เมื่อสัปดาห์ที่ 2 สืบต่อ Chin – Peng หวังจะได้รับการยกย่องจากอังกฤษแต่ ศิษยาจฉาด อังกฤษกลับไปยกย่องหนุนญี่ปุ่นเป็นผู้แทนของชาวมลายูทำให้ Chin – Peng น่าห่วงเข้าไปเป็นกองโจรคอมมูนิสต์ อังกฤษก็กลับเข้ามาครอบครองอังมลายูตามเดิม และเห็นว่า นโยบายเดิมของตนนี้ให้ชาวมลายูเป็นข้าราชการชนชั้นปักครองเป็นเจ้าของที่นา และให้ชาวเชื้อชาติพื้นเมืองเป็นชาวเชื้อชาติที่อยู่ในความสมุกธรรมลาก ดังนั้นอังกฤษ จึงคิดถึงให้ที่จะให้คนมลายู และอินเดีย ถือสัญชาตินามลายูร่วมกันเดียว โดยประกาศรวมรัฐบาลที่ 9 รัฐ กับปีัง และมะละกา เข้าด้วยกัน เรียกว่า สะภาพนามลายัน ส่วนสิงคโปร์ ซึ่งมีชาวเชื้อสายจีนอยู่มาก จะให้แยกต่างหาก และอยู่ในการปกครองของอังกฤษต่อไป ถูกค่านของรัฐบาลลากหัวใจให้รับการแนะนำให้ ยอมรับอุดมการณ์ป้าปีไก่ที่เหลืออยู่ให้แก่กษัตริย์อังกฤษ หมายความว่าอังกฤษจะทำอะไรก็ได้โดย ไม่ต้องปรึกษาสุดต่ำ และให้บุกคดทุกคนที่เกิดในรัฐต่าง ๆ ของความสมุกธรรมลาก หรือได้มาอยู่ เป็นระยะเวลา 15 ปี ได้รับสัญชาตินามลายู และพ้นจากข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกฎหมายที่บังคับใช้ แก่คน ที่ไม่ใช่สัญชาตินามลายู รัฐบาลถกเถียงของอังกฤษจะมีอำนาจสูงสุด ส่วนรัฐบาลของรัฐต่าง ๆ จะมี อำนาจน้อยมาก

ทันทีที่อังกฤษ ประกาศจัดตั้งสะภาพนามลายู ที่มีการต่อต้านอย่างเปิดเผย เช่น หัวหน้า ของชาวมลายูที่รัฐยะโฮร์ Dato Onn Ben Ja'afar ได้รับจัดตั้งองค์กรการสะพานชาตินามาเลีย์ชื่อ (United Malay Nationalist Organization, U.M.N.O) ต่อต้านแผนการของอังกฤษในการจัดตั้งสะภาพนามลายู นอกจากชาวมลายูจะไม่พอใจแล้ว บรรดาข้าราชการชาวเชื้อชาติอังกฤษหลายคนก็ไม่เห็นด้วย ใน การจัดตั้งสะภาพนามลายู และในระหว่างนั้นพวกราชวินัยและชาวอินเดีย ก็ยังไม่สนใจการเมืองในมลายูมาก กว่าสันในสถานการณ์บ้านเกิดของตน ทำให้พวกราชวินัยต่ออังกฤษ ได้วางแผนการจัดตั้งสะภาพนามลายูนั้นไม่มีใครเห็นด้วย และการให้ชาวอินเดีย มีสิทธิเท่าเทียมกับคนมลายูนั้น จะทำให้คน มลายูขาดความศรัทธาในผลประโยชน์ของตน และคืนแค้นของตนที่ต้องรกรากอยู่มาก่อน จะ ทำลายศูลยภาพอันละเอียดอ่อนระหว่างกันเรื่องชาติต่างๆ ที่ประกอบเป็นประชากรนамลายู

การจัดตั้งสหภาพน้ำชาติองค์รวมเล็กไป แต่คงให้เห็นว่า รัฐบาลของน้ำชาติองค์รวมนี้รากรฐาน มาจากลักษณะของชุมชนทางเชื้อชาติของสังคม เพราะฉะนั้นเอกสารดังนี้จึงได้เสนออยู่เป็น การบุกครองแบบสหพันธ์รัฐ โดยกำหนดให้ลักษณะที่จะได้สัญชาติเป็นพลเมือง ของสหพันธ์รัฐน้ำชาติ มากกว่าที่กำหนดไว้ในสหภาพน้ำชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิของคนนาแล้ว โดยกำหนดไว้ในธรรมนูญของสหพันธ์ และรัฐบาลถูกต่างของสหพันธ์ที่ขึ้นอยู่มีรับเข้ามาอย่าง ประการของสุดต้าน ในระดับรัฐ สุดต้านยังมีอำนาจการบริหารเทียบกับเรื่องที่คิน การศึกษา ศาสนาและประเพณีของรัฐแต่จะต้องปรึกษาเจ้าหน้าที่ให้ในเรื่องนโยบายของรัฐ การตั้งสห พันธ์รัฐนี้ส่วนใหญ่ไม่มีการตัดสินใจทางความคิดเห็นเพื่อให้สังกัดยังส่วนสิทธิ์ต่าง ๆ สำหรับ คนน้ำชาติ มีบางพวกที่ตัดสินใจไม่มีผลอะไร

เมื่อมีการจัดตั้งสหพันธ์รัฐขึ้น พวกผู้นำของกองทัพต่อต้านญี่ปุ่น (M.P.A.J.A) ก็ได้ ต่อต้าน มีการนัดหยุดงาน แยกใบปืน ไข่ปลา และแทรกเข้าไปในโรงเรียนเช่น ต่อนามาในปี ค.ศ. 1948 ก็ได้มีการสนับสนุนจากองค์การคอมมูนิสต์ ที่กัดกัด พวกคอมมูนิสต์ตกลงใช้จัดตั้ง กองทัพปลดแอกของประชาชนน้ำชาติในปี จัดตั้งกองไทรทำการขึ้นให้อังกฤษออกไป เพื่อ พวกคอมมูนิสต์จะได้เข้าแทนที่อังกฤษ พวกกองทัพปลดแอกนี้ได้ ทำร้ายคนอังกฤษ คนไทย และคนเชื้อไม่ย่องให้อาหารเงินหรือการซวยเหลืออย่างอื่นแก่พวกตน ทำให้อังกฤษประกาศ ภาวะฉุกเฉิน ทำการปราบปรามพวกกองทัพปลดแอกตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 – 1960

กองทัพปลดแอกของประชาชนน้ำชาติ ไม่เคยประสบผลลัพธ์ ในการจัดตั้งเขตปลด ปล่อยได้ และกอบขู่เอารืองอุปภัยจากประชาชนที่อยู่ห่างไกล พวกกองทัพปลดแอกไม่สามารถ จัดตั้งที่ใดเป็นที่นั่นได้ เพราะถูกกองทัพอารมณ์อังกฤษและคนไทยโขนตือย่างมากจนแตกแยกเป็นหน่วย เสือหมาล่า กระซัดกระชายคุณกันไม่ติด และพยายามตัดแห่งเดียวเป็นสองแห่งเดียวสารสำคัญ ของกองไทรต้องได้ที่ตะหน่วง จนถึงปี 1960 กองทัพปลดแอกของประชาชนน้ำชาติ ก็เหตุล้อมมาซึ่ง เพียงไม่กี่ร้อยคน ปฏิบัติการอยู่ในเขตป่าเขา ห่างไกลการคมนาคมเดินทางแคนระหัวงสหพันธ์ รัฐน้ำชาติกับประเทศไทย

ภายหลังการจัดตั้งสหพันธ์รัฐขึ้นแล้ว มีการกบฏของพวกกองทัพปลดแอกทำให้คุณน้ำชาติ ได้เอกสาร อังกฤษจึงดำเนินการอนุเอกสารให้กับน้ำชาติ โดยมีข้อแม้ว่าจะต้องมอบอำนาจให้กับ พระบรมราชูปถัมภ์ที่เป็นตัวแทนของคนอย่างน้อย 2 เชื้อชาติ

ดังนั้น ปี 1952 องค์การสหชาติมาเลเซีย (U.M.N.O) จึงได้ประชุมร่วมกับพรรคร. M.C.A. (Malayan Chinese Association) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชาวจีนที่มีการศึกษาและพรรคร. M.I.C. (Malayan India congress) ที่เป็นสหพรรคร. ความร่วมมือของสหพรรคนี้ประสบผลสำเร็จในการเดือดต่อสหชาติมาเลเซียและสหภาพดำเนินที่จัดตั้งขึ้น ในปี 1951 – 1952 ทั้งสองฝ่ายให้พวกร้องกตัญญูต่อสหพันธ์รัฐรัฐปีนังครรัชธรรมรัฐฯ รวมถึงในปี 1945 ที่ได้จัดให้มีการเดือดต่อสหชาติมาเลเซียนิติบัญญัติของสหพันธ์รัฐรัฐปีนังครรัชธรรมรัฐฯ ในวันที่ 31 สิงหาคม 1957 สหพันธ์รัฐฯ ได้เป็นเอกสารฯ ภายใต้เครือข่ายรัฐฯ ทั่วประเทศ ทั่วโลกไปร่วมกันในฐานะอาณาจักรของอังกฤษ

ในระยะที่สหพรรคร. ให้ความร่วมมือกันดังนี้ ทำให้การเดือดต่อทั่วไป ในปี 1955, 1959 และ 1964 เป็นไปด้วยความเรียบร้อยความสำเร็จที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดให้มีระบบโรงเรียนรัฐบาลที่เป็นระบบเดียว แทนโรงเรียนชิน โรงเรียนมาตรฐานและโรงเรียนอื่น ๆ และหัวใจว่า โรงเรียนระบบรัฐบาลนี้ จะทำให้สูงมาตรฐานของชุมชนภาษา ชาวจีน ชาวอินเดีย รู้สึกว่าตนเป็นชุมชนภาษาเดียวกันทั่งนั้น และค่างที่มีส่วนเสริมสร้างและรับประทานจากสหพันธ์คือทางการเมืองและทางเศรษฐกิจเหมือนกันทั่วทุกคน

ในระยะเวลาที่อังกฤษได้ประกาศภาวะอุกเดินในมลายู ในสิงคโปร์ก็มีการประกาศภาวะอุกเดินเหมือนกัน โดยที่พวกรัฐมนตรีติดในแผ่นดินใหญ่จีน ให้การสนับสนุนพวกรัฐมนตรีในสิงคโปร์ ออกปฏิบัติการ โฆษณาชวนเชื่อ ก่อจลาจลในสิงคโปร์ ทำให้อังกฤษเกรงว่าฐานทัพเรือของตนในสิงคโปร์จะไม่ปลอดภัยเมื่อสิงคโปร์ขอเป็นเอกราช อังกฤษกับป่ายเมืองไม่ยอมให้ จนกว่าบ้านเมืองจะเป็นระบบที่เป็นเรียบร้อยเสียก่อนในปี 1946 พวกร้องกตัญญูยอนให้สิงคโปร์มีสหชาติบัญญัติ ซึ่งสหชาติส่วนมากได้รับการแต่งตั้ง แต่พวกร้องกตัญญูที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวของสหพันธ์ และในปี 1959 รัฐบาลสิงคโปร์ก็ได้รับอนุญาตให้มีอำนาจในการปกครองตนเอง นอกจากในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศไทยและนโยบายต่างประเทศ

ต่อจากนั้น บรรดาผู้นำของสิงคโปร์ และสหพันธ์รัฐบาลฯ ได้เริ่มพิจารณาทางที่จะร่วมประเทศทั้งสอง เนื้อเป็นสหภาพ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากอังกฤษ ซึ่งประสงค์จะให้คืนแผนในปกครองของอังกฤษทั้งหมด ในแอเซียนจะต้องเดินทางให้มีรัฐบาลปกครองตนเอง แต่ยังไม่เชื่อว่าสิงคโปร์จะพึงดูแลได้

ความเกี่ยวพันทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด ระหว่างสิงคโปร์ และบรรดาอาเซียนฯ ในสหพันธ์รัฐบาลฯ ทำให้คนจีนจำนวนมากในทั้งสองประเทศพยายามเข้าร่วมกันเป็นสหภาพอย่าง

ไร้ความพากคุณล้ำยุ่นความสนุกรก็ไม่อหากให้รวมสิงค์ไปร์เข้ากับสหพันธ์รัฐ เพราะถ้ารวมกันแล้วประชากรจิน จำนวนมหาศาลของสิงค์ไปร์จะมาทำให้ประชากรจินทั้งหมดคนมีจำนวนมากกว่า เพราะฉะนั้น ในปี ก.ศ. 1961 นายกรัฐมนตรีของสหพันธ์รัฐ จึงเสนอให้รวมอาณาบริเวณที่ปากกรองแยกกันสามแห่งที่คุณล้ำยุ่นตั้งอยู่ คือ บอร์เนียวของอังกฤษ ชาравัค บูรีใน ชาบานา เข้ากับสหพันธ์รัฐเป็นประเทศหนึ่งแล้วเช่น ข้อเสนอี้นี้พ่วงผู้นำสิงค์ไปร์ และของสหพันธ์รัฐที่อหากให้รวมกันเป็นสหภาพเห็นชอบด้วย พวกอังกฤษที่อยากรู้ว่าให้ขักรบรรดีสืบสุดลงเสียที่ ก็เห็นชอบด้วย รวมทั้งคุณล้ำยุ่นและคนจีนในบอร์เนียว แต่บูรีในนั้นไม่อหากจะสูญเสียผลประโยชน์ของตนซึ่งมีกิจการน้ำมันมาก ไม่ยอมเข้าร่วมกับมาเลียเช่น และขอเป็นคิดเห็นในอัวร์กษาของอังกฤษด้วยไป และกำหนดวันสถาปนาประเทศไทยเป็นวันที่ 31 สิงหาคม 1963 แต่การสถาปนาด้วยเดือนออกไประะบาร์นี้ปัญหาภายใน คือ พลิติปีนส์ และอินโดนีเซีย ประท้วงเรื่องการรวม ชาบานา และชาравัค และขอให้สหประชาชาติสืบส่วนอุ ทำทีของชาบานาและชาравัค ที่มีคือข้อเสนอที่จะรวมเข้ามาแล้วเช่น อุถัน เลขานิการสหประชาชาติได้ประกาศภายหลังจากที่ได้จัดสั่ง กฤษฎีแทนสหประชาชาติสืบส่วนข้อเท็จจริงข่าวระยะเวลาอันสั้นว่า อาณาบริเวณต่าง ๆ ในบอร์เนียว ยังคงต้องเข้าร่วมกับมาเลียเช่น แต่การตัดค้านของพลิติปีนส์ และอินโดนีเซีย ทำให้กำหนดวันสถาปนาประเทศไทยเป็นวันที่ 16 กันยายน 1963 และในระยะเวลาต่อมาความตึงเครียดระหว่างคนจีนกับน้ำมันมากขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ทำให้สิงค์ไปร์ยอมแยกตัวในวันที่ 9 สิงหาคม 1965 ทั้งนี้เพราเหตุว่า เมื่อรวมเป็นสหพันธ์รัฐนานแล้วเช่นแล้ว คนจีนยังมีจำนวนมากกว่าชาวล้ำยุ่น ทำให้นักการเมืองล้ำยุ่นทางกีดกันชาวจีนในสภาก เช่น กำหนดให้กันมาแล้วเป็นผลเมื่อของสหพันธ์โดยก้าวเนิด ส่วนคนจีนต้องมีคุณสมบัติทางประการเจึงจะเป็นพลเมืองได้มีรัฐล้ำยุ่นหลายแห่ง ตั้งอยู่กีดกันมิให้กันจีนเข้าไปลงทุนทำนาหานกิน เพราะกลัวคนจีนจะเข้าไปมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเหนือพากคุณ จึงทำให้เกิดการปะทะ ระหว่างคนจีนกับคนล้ำยุ่น ซึ่ง ส่วนปัญหาทางค้านแพร่หลาย ก็ติงค์ไปร์รั่วรวย การเข้าไปรวมทำให้ต้องส่งไปท่านบ่ารุจารุสูริอุ่น ๆ ในมล้ำยุ่น ทำให้ชาวสิงค์ไปร์ไม่พอใจ นอกรจากนั้นทางสหพันธ์ก้าวหน้าให้ไว้ภาระน้ำมันล้ำยุ่นเป็นภาระทางราชการ ทางสิงค์ไปร์ ขอให้ไว้ภาระน้ำมันและภาระอังกฤษควบคู่กันไปด้วย แต่ทางสหพันธ์ไม่อนุชอน โคลบต้องว่าต้องการลดความแตกต่างของคนจีนและน้ำมันล้ำยุ่น ทำให้สิงค์ไปร์ไม่พอใจ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ ถ. กวน ถ. นายกรัฐมนตรีสิงค์ไปร์ เห็นว่าการรวมเป็นสหพันธ์น้ำแล้วเช่น เห็นการสร้างปัญหาให้มากขึ้นไปอีก จึงลาออกจากสหพันธ์

บทวนการชาตินิยมและการได้เอกราชของพม่า

จากการปักก戎ของอังกฤษดังกล่าวแล้ว ทำให้ชาวพม่าก่อตั้งบทวนการชาตินิยมต่อต้าน อังกฤษ ให้ความรุ่มของพวgnักศึกษาและปัญญาชนชาวพม่าที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก และ พวgnที่ไปศึกษาในอังกฤษได้เห็นระบบการปักก戎ของญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับการปักก戎 ของอังกฤษในพม่า ซึ่งอังกฤษไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ชาวพม่ามีส่วนร่วมในการปักก戎คนเอง ฉะ นั้น โอกาสให้บ้างแต่ก็เป็นเพียงตำแหน่งข้าราชการเด็ก ๆ ซึ่งไม่มีความสำคัญอะไร นอกจากนั้น พวgnปัญญาชนที่จบจากมหาวิทยาลัยร่างกังหานงานทำไม่ได้ จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันต่อต้าน อังกฤษ ประกอบกับในระยะทางครั้งที่ 1 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวขาดไม่ออ ก ขาดนา มีฝนตกมาก ขณะที่นาอยู่ในช่วงของการเก็บเกี่ยว ไม่เกิดความตือครอง นอกจากนั้นก็อังกฤษได้ เห็นด้วยถ่ายการต่อญี่ปุ่นมาควบคุมเช่นเดิม ทำให้พม่ามีกำลังใจที่จะต่อญี่ปุ่นเพื่อเอกราช โดย ได้รับการกระตุ้นจากพวgnักการเมืองอินเดียหัวหนุนแรง ที่อังกฤษเนรเทศเข้ามายังในพม่า

ปฏิกริยาของพวgnักศึกษาตุนชาตินิยมเริ่มตั้งแต่การที่อังกฤษนำระบบการปักก戎แบบ Dyarchy เข้ามาใช้ในพม่า และรัฐบาลชาวพม่าได้คุณร่องที่ไม่สำคัญ ต่อบานมีอ่อนน้อมถ่อมตนปฏิกริยา ต่อต้านอังกฤษมากขึ้น ทางอังกฤษก็อินบอนให้พม่าแยกจากอินเดีย ซึ่งพม่าเมื่อแยกจากอินเดียแล้ว ต้องประสบกับปัญหาหลายประการ คือการที่นักการเมืองหน้าต่อหน้าที่ ไม่ การคอร์ปชันกับอัตตังก์วังในรัฐบาล หนังสือพิมพ์ก็เป็นเครื่องมือของนักการเมือง ทำให้ ประชาชนไม่ศรัทธาต่อนักการเมือง ซึ่งมีการศึกษาแบบตะวันตก และมักอ่อนชomaticกับอังกฤษ ใน ท่องเที่ยวนี้เรื่องปากท่อของประชาชนเกิดขึ้นกว่าจะห่วงนักการเมืองกับประชาชนพม่า

ปลายปี 1930 พวgnักศึกษาในมหาวิทยาลัยร่างกังหัน ได้จัดตั้งกลุ่มกะจิน (Thakin) ขึ้นมา คำว่า ทะจิน มีความหมายว่านาย ซึ่งอังกฤษเหยียดให้ชาวพม่าเรียกอังกฤษว่า ทะจิน เพราะฉะนั้น ซึ่ง 1. คำว่าทะจินน่าหน้าชื่อ เพื่อแสดงให้เห็นว่า คนพม่าทำท่าเที่ยวกับอังกฤษ ผู้นำของทะจินที่สำคัญมี 2 คน คือ ดูน (U- Nu) และอองซาน U- Aung San พวgnะจินได้ซักถามให้ชาวพม่า เป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับสนับสนุนบทบาททางการเมืองของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยร่างกังหัน นักศึกษาที่ได้รับ ความนิยมจากประชาชน ในฐานะที่เป็นนักชาตินิยม ไม่ต้องการเป็นนักการเมืองและข้าราชการ ซึ่งทั้งสองพวกนี้ให้ความร่วมมือกับอังกฤษ มีการคอร์ปชันและไม่มีอุดมการณ์ทางการเมือง ทำให้ ประชาชนไม่ชอบ พวgnะจินมีความสนใจในตัวธินาร์คในแต่ที่ป่านาไร้กับการก่อให้เกิดความรุ

สักคราตินิยมในคนหนุ่มสาว เพื่อจะขับไล่อังกฤษและอินเดียออกไป ไม่สนใจเรื่องความมั่นคงต่อไป จริงจัง พวกนี้ถือว่าทุกศาสตร์เป็นสิ่งที่ถูกกับชาวพม่า แต่ก็ไม่ชอบให้พระราชนิยมต่อต้านการเมือง

ในปี ก.ศ. 1936 พรรคตะชิน ได้รับเลือกเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการทุกที่นั่งของสหภาพนักศึกษา มีอูนเป็นนายก ในสหภาพนักศึกษา ของชาวนเป็นบรรณาธิการนักศึกษา และได้ออกวารสาร ใจนี้ตั้งบริหารมหาวิทยาลัย ทำให้ถูกพักการเรียนและบรรณาธิการนักศึกษาได้ทำการประท้วง คร.บานมอ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ทำการสอบสวน แต่ไม่เป็นที่พอใจของนักศึกษาและเกิดการประท้วงทั่วไป เกิดการประท้วงกันระหว่างนักศึกษาและครัวเรือน เกิดอุบัติเหตุนักศึกษาตาย และบาดเจ็บสาหัส ปี ก.ศ. 1939 โดยรัฐบาลออกพระราชบัญญัติห้ามมหาวิทยาลัยใหม่ และยกเลิกการให้อูนออก พวคะชินกีเลขายอิทธิพลออกไปอีก ต่อ เข้าไปร่วมกับกลุ่มกรรมการให้เป็นสหภาพแรงงาน อูน ให้มีการนัดหยุดงาน ประท้วงค่าจ้างแรงงาน ลดอัตราเงินเดือนไปจัดตั้งองค์การชาวนา และให้พวกนี้เข้ามาอบรมทางการเมือง

นอกจากกลุ่มของนักศึกษาแล้ว ก็ยังมีกลุ่มของพระที่มาถูกเกี่ยวกับการเมือง มีอูซอ (U - Saw) เป็นผู้นำ ไม่มีบทบาทในการต่อต้านชาวอินเดีย และก่อจลาจลทำร้ายชาวอินเดีย ทำให้รัฐบาลอังกฤษและรัฐบาลพม่าร่วมกันหาสาเหตุของภาระตาก แต่การประท้วงต่อๆ ที่เกิดขึ้น ว่าเป็นพระสภាពะเหรอญกิจของพม่าที่ตอกย้ำในมือของชาวอินเดีย แต่อังกฤษก็ยังไม่ได้จัดการแก้ไขอย่างไร พอดีเกิดสหกรณ์โอลด์คริ้งที่ 2 ก่อน

ระหว่างสหกรณ์โอลด์คริ้งที่ 2 ถึงปัจจุบันได้เข้ารีดครองอีนาฯ และขอความร่วมมือจากพวคะชิน โดยตัญญาว่าจะให้เอกสารแก่พม่า ถึงปัจจุบันได้อาหาระชิน 30 คน ไปฝึกอาชีวที่เกาะไหหล้า เพื่อตั้งกองทัพ BIA (Burma Independence Army) มีบุคคลชั้นนำของระชินหลายคน เช่น สองชาน เนวิน กุญจน์ได้ตั้งกองทัพพม่าอิสระขึ้น เพื่อขับไล่อังกฤษ แต่พวคะชินอึดหึมไม่สน ใจ เพราะไม่ไวใจถึงปัจจุบัน ในเดือนสิงหาคม 1943 ถึงปัจจุบันได้ให้เอกสารของปักกอนแก่พม่า ต่อ ถึงปัจจุบันกิจการทุกอย่าง แต่การให้เอกสารแก่พม่า นี้ เป็นการท้าให้พวคะชินเข้ามามีบทบาททางการเมืองเพิ่มขึ้น สองชานได้ตั้งกองทัพพม่าแห่งชาติขึ้น BIA (Burma Independence Army) เมื่อ ถึงปัจจุบันแสดงตนว่า ต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของพม่าและใช้พม่าเป็นปัจจัยในการขยายอีนาฯ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งนั้นถู้นำของ BIA และกุญชานตินิยมต่อๆ ได้รวมกันจัดตั้ง ขบวนการต่อต้านถึงปัจจุบันนี้ ต่อ Anti Fascist People's Freedom League A F P F L

ทุคประสังค์กือขันໄล່ຢູ່ປຸນ ແລະຕ່ອງຫຼືເກີດການຂອງພມ່າ

ໃນຂະໜາດທີ່ຢູ່ປຸນເປົ້າມີຄວາມ ອັງຄຸນດີໄດ້ໃຫ້ຫ້າຫລວງ Dorman Smith ກັບປະໄປດັດເສືອກຫ້າຮາຍ ພາຍນໍາທີ່ຜິກໄຟກັນອັຈກດູນໄປດັ່ງຮູບນາຄພັດດົນທີ່ເມືອງສິມບາ (Simla)ແລະໄຫ້ສັນຍາກັບຫ້າພມ່າ ໃນການທີ່ຈະເປັນຢູ່ພມ່າຫລັງສັງຄຣານໄໂຄກຄຣັງທີ່ 2 ຕະດອດຈົນຈະໄຫ້ພມ່າໄດ້ມີສິຫຼືປົກກອງຄຸນເອງນາກ ຈຶ່ນ ແຕ່ຫ້ອທັນສັງຄຣານໄໂຄກຄຣັງທີ່ 2 ຢູ່ປຸນແກ້ສັງຄຣານ ອັງຄຸນກັບນຳມາປົກກອງຄາມເຕີມ ແລະ ພາຍນໍາຮູ່ທີ່ເປັນອຳນາຍຂອງອັງຄຸນ ໂດຍການທີ່ຢູ່ເຫຼືອກົງກົງຂອງພມ່າຫລັງສັງຄຣານ ແຕ່ໄນ້ໄດ້ຜົນນັກ ເຫຼົາເກຣນຫຼືພມ່າກາຍຫລັງສັງຄຣານເຖິ່ງຫາຍອ່າງໜັກ ນອກຈາກນີ້ອັງຄຸນຍັງນໍາຮະບນກອງປົກ ກອງ ແບບ Dyarchy ນາໃຊ້ຕ່ອໄປໄຄຍ້ໄນໆກໍາເຫັນດວກ ແລະໃຫ້ຫ້າຫລວງອັງຄຸນເຂົ້າມາປົກກອງໄໂຍ ດຣ. A F P F L ໄດ້ປະກາດທ່ອດຕຳການກັບນຳມາຂອງອັງຄຸນ ດັ່ງນີ້ອັງຄຸນຈຶ່ງເຕີມການທີ່ຈະໄຫ້ເອກ ຮາຍແກ່ພມ່າ ໃນປີ ດ.ສ. 1946 ອັງຄຸນເຫັນຍອນໄຫ້ຫ້າພມ່າເຂົ້າມາປົກກອງທົ່ວໄປໄດ້ ໂຍ A F P F L ໄດ້ຖຸນເສີ່ງຫ້າງນາກໃນຮູບນາຄ ແລະອອງໜານໄດ້ເປັນປະກາດສຳພັນວິຫາມ ສາມາດເຊື່ອຈຳກົດກັນ ອັງຄຸນໄດ້ໃນການເຕີມການຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ໃນເດືອນມັງກອນ 1947 ມີການເສືອກຕັ້ງສາມາຊີກສຳກ່າວ່າ ຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ໄດ້ຮັມຜູ້ແກນຂອງໜຸ່ນ້ອຍຕ້ວຍ A F P F L ຊະກະການເສືອກຕັ້ງແລະນີການປະຊຸມສຳພັນຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ເພື່ອວ່າງຮາກຫຼານຂອງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ບັນໄໝໆ ບໍລະທີ່ກໍາລັງປະຊຸມ ອອງໜານແຕກຄະຫຼຸມນີ້ຖຸກກົດບັນສັງຫາ 8 ຄນ ອຸ່ນອຸ່ນຈັນໄດ້ວ່າເປັນຄົນວ່າງແພນສັງຫາ ຈຶ່ງດັດຕິນປະຫາວິກ ອຸ່ນໄດ້ຕໍາເນີນການແກນຂອງໜານ ຈຶ່ງເຂົ້າມາເປັນຄົນທີ່ເກົ່າງສາການທີ່ຢູ່ພຸທະສາການ ຈຶ່ງກໍາໄຫ້ເຂົ້າ ໄດ້ຮັບຄະແນນນີ້ຍືນຈາກຫວັກພະວະ ເຂົ້າສາມາດເຊື່ອຈຳກົດນຳມາຂອງອັງຄຸນໄດ້ສໍາເລົງ ສຳພັນຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ໄດ້ປັດ ປະຊຸມໃນເດືອນມັງກອນ 1947 ຕົກຄວ່າຍະນີ 2ສຳພັນ ສຳພັນສ່າງ ເສືອກຈາກປະຊາຫາໃນທຸກດິນແຄນ ສ່ວນສຳພັນສູງຈະເສືອກຈາກສາມາຊີກສຳກ່າວ່າຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ ໂດຍຫວັງວ່າຄຸນໜຸ່ນ້ອຍຂະຫຼິກພອໃຈ ອັງຄຸນດັກ ດອນດ້ວຍຫາພມ່າ ແລະພມ່າປະກາດເອກຮາຍໃນວັນທີ 4 ມັງກອນ 1948 ໂດຍຫວັງວ່າຄຸນໜຸ່ນ້ອຍຂະຫຼິກພອໃຈ ອັງຄຸນດັກດອນດ້ວຍຫາພມ່າ ແລະພມ່າປະກາດເອກຮາຍໃນວັນທີ 4 ມັງກອນ 1948 ໂດຍມີອຸ່ນ ເປັນນາຍກວຽນນິຕີ ແລະເຈົ້າຄວິຫາຕຸຫາກຮູ້ຫານເປັນປະກາດນາຍືນດີ

ขบวนการชาตินิยมในเวียดนาม

การปักธงชาตินิยมของฝรั่งเศส ได้เจ้าก็ขาดไว้ชื่อตามทั้งทางด้านการเมือง, เศรษฐกิจ, วัฒนธรรม แต่ทำลายโครงสร้างทางสังคม โดยเฉพาะระบบความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหมู่บ้านกับบุคคลของชาวพื้นเมือง ประชาชนต้องถูกใช้แรงงาน และเสือภาษี ถ้าไม่เห็นด้วยก็จะถูกจับกุม ทำให้ชาวนาเกิดข้อร้องเรียน การปักธงของฝรั่งเศสมาก ขั้นรุนแรงเป็นพวงเดียวที่มีโอกาสส่งถูกหานานของคนให้มีการศึกษาแบบตะวันตก แต่พวงปัญญาชนเหล่านี้จะออกแนวส่วนปฏิเสธที่จะทำงานกับฝรั่งเศส เหตุผลได้รับค่าจ้างค่ากว่าชาวฝรั่งเศสในระดับเดียวกัน พวงนี้เห็นอกเห็นใจชาวนาและเริ่มก่อตั้งขึ้นเป็นขบวนการชาตินิยมที่ต่อต้านระบบการปักธงของฝรั่งเศส

ในระยะแรกมีนักชาตินิยมที่ติดazoleปฎิรูปประเพณีเวียดนามตามแบบอย่างใหม่ คือใน 1905 เมื่อญี่ปุ่นได้รับชัยชนะต่อรัสเซีย ปัญญาชนเวียดนามสองคนคือ Phan Boi Chau และ Phan Chau Trinh¹ มีความเห็นว่า วิชาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจากตะวันตกจะช่วยให้เวียดนาม เจริญก้าวหน้าขึ้น หลุดพ้นจากการปักธงอันกดขี่ของฝรั่งเศส Boi Chau พยายามขอความช่วยเหลือจากญี่ปุ่น ในเวลาเดียวกันนี้มีนักชาตินิยมชาวเวียดนามหลายคนที่เดินทางไปญี่ปุ่น ในปี 1913 ได้ตั้งขบวนการชาตินิยมอันแรกขึ้นมา คือ Nam Auang Phue Hoi (สมาคมพื้นบ้านเวียดนาม) สมาคมนี้ กระตุ้นให้ชาวเวียดนามเกิดความรู้สึกชาตินิยม ต่อต้านฝรั่งเศสและก่อการก่อการก่อการ ทำให้ Boi Chau ถูกฝรั่งเศสจับและจำคุก

ในขณะเดียวกันนี้เอง บรรดาปัญญาชนเวียดนามซึ่งได้รับการศึกษาจากฝรั่งเศส ได้รับอิทธิพลจากข้อเขียนของ รูสโซ (Rousseau) มองเตสกิอ็อ (Montesquieu) และวอลเตอร์ (Voltaire) พวกเขายาเหล่าที่มีความคุ้นเคยกับคำว่า เศรษฐกิจ, กรรมภาพ และสอนอภิปรัชต์ คำว่าอุปกรณ์การปฏิรูป ฝรั่งเศสในปี 1789 แต่สิ่งเหล่านี้ทำไม่พ้นแต่ในการปักธงเวียดนามของฝรั่งเศส ชาวเวียดนาม ไม่มีเสรีภาพแม้แต่การจะตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาในประเพณีเวียดนาม

ในระยะสุดท้าย โกลด์ริงที่ 1 ในอุปกรณ์ทางด้านการบริหารและก่อการก่อการ ฝรั่งเศสได้เกณฑ์ชาวเวียดนามจำนวน 100,000 คน ไปร่วมงานในกองทัพฝรั่งเศสในอุปกรณ์ คุณงาน เหล่านี้ได้ไปเห็นระบบการปักธงในอุปกรณ์และพรรครัฐบาลเมืองและนำกลับมาเผยแพร่ใน

¹ Gilbert Khoo, P. 144

เวียดนาม นักจากานนพวงนี้ซึ่งได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรครคอมมูนิสต์ของฝรั่งเศส และพรรครคอมมูนิสต์ในฝรั่งเศสสืบอยู่ว่าจะช่วยคือถือเรียกร้องเอกราชให้กับเวียดนาม อุดมการณ์ของพวกพรรครคอมมูนิสต์เป็นที่ยกใจคนเวียดนามในเวลานั้นคือ

1. ห้องเรียนของเด่นนินที่ว่า “จักรวรรดินิยมเป็นนาฏทุนรัตน์สูงสุด” จึงตีความเอาไว้ ฝรั่งเศสเป็นนาฏทุนสูงสุดที่ถือเอาเวียดนามเป็นเป้าหมายของจักรวรรดินิยม การโกร่งจักรวรรดินิยมก็คือ การโกร่งตั้นระบบนายทุน
2. หลักลิทธิมาร์คที่ว่าทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกันสอดคล้องกับความรู้สึกของชาวญวน ในฝรั่งเศส เพราะหากญาช่องฝรั่งเศสมากกว่าชาวญวน
3. การปฏิริรัติเชิง ซึ่งเป็นประเทศกิจกรรมเป็นกำลังใจให้ชาวเวียดนามเชื่อว่า กองทัพคืบหน้าได้ในเวียดนามเรื่องกัน

นอกจากขบวนการชาตินิยมในเวียดนามจะรับอุดมการณ์ของพวกคุณนิสต์แล้ว ยังมี อิทธิพลจากองค์การทางพุทธศาสนาทำให้เกิดขบวนการปฏิรูปทางพุทธศาสนาขึ้น เช่น องค์การ เก้าไได (Cao Dai) ที่ตั้งขึ้นในปี 1926 เป็นขบวนการทางพุทธศาสนา ซึ่งมีอุดมหมายทางการเมือง และต่อต้านฝรั่งเศสโดยใช้รัชการรุนแรง เพื่อที่จะพิชิตประเทศเวียดนาม โดยไม่ได้ที่จะ บุ่งปฏิรูประเทศกิจมือนขบวนการอื่น ๆ

ขบวนการชาตินิยมของเวียดนามที่มีบทบาทสำคัญของการขบวนการทางพุทธศาสนา แล้วก็คือ

พรรครชาตินิยมเวียดนาม (The Viet Nam Nationalist Party) VNQDD (Viet Nam Quoc Dan Dang) นำโดย Nguyen Thai Hoc เหงียน ໄท สอค ในปี 1927 จุดประดงค์ก่อสัมถังฝรั่งเศส และตั้งรัฐบาลสาธารณรัฐแบบตน โดยได้รับการสนับสนุนจากพรรครักกิมินตั้งของจีน เพื่อทำการ ขับไล่ฝรั่งเศสออกจากเวียดนาม พรรคนี้มีศูนย์กลางค่าเนินงานอยู่บริเวณเหนือของเวียดนาม มีขบวนเขตการค้านินงานกว้างขวาง มีสมาชิกเป็นจำนวนมากได้เตรียมที่จะทำการปฏิริรัติต่อต้าน ฝรั่งเศสก่อการจลาจลในปี ก.ศ. 1930 แต่ถูกฝรั่งเศสปราบได้ในระยะเวลาสั้น เพราแหนการณ์ ปฏิริรัติต่อต้านฝรั่งเศส เหงียน ໄท สอค และพวกจำนวน 12 คน ถูกจับประหารชีวิต โดยกิจกรรมใน เดือนมิถุนายน ปี ก.ศ. 1930 ฝรั่งเศสได้ทำการกวาดล้างพวก VNQDD อย่างรุนแรงทำให้พรรคร VNQDD ซึ่งเป็นขบวนการชาตินิยมที่ใหญ่และเป็นพรรครักกิมินตั้งของสถาบันด้วย ชาว เวียดนามหลายพันคนต้องเสียชีวิต และคนที่รอดตายหลบหนีไปได้ ก็หันไปเข้าร่วมขัตติย

พรรคคอมมูนิสต์อินโดจีน

พรรครักคอมมูนิสต์อินโดจีน (Indo Chinese Communist Party) ตั้งขึ้นในปี 1930 เมื่อจ ชากรุ่นการพัฒนาการรัฐชีวิต และเกณฑ์ได้เข้าเผยแพร่ในเวียดนามดังกล่าวแล้ว และจากการที่พรรคร VNQDD ถูกฟรั่งเศสปราบอย่างรุนแรง เกษท่าให้พ่วงชาตินิยมอิงแสลงความคิดเห็นให้รุนแรง มากขึ้น และต่อต้านฟรั่งเศสอย่างเปิดเผยภายใต้การนำของ Ho Chi Minh หรือ Nguyen Ai Quoc เขาได้รับอิทธิพลของลัทธิมาร์คและเก็นนินในระหว่างที่เขาอยู่ฟรั่งเศสในระยะทางคราวน์ที่ 1 และได้ไปอบรมที่เกียกันปีกุหาอาณาจักรในฐานะที่เขาเป็นสมาชิกพรรครักคอมมูนิสต์ของ ฝรั่งเศส โดยมิหน้าได้กลับมาจัดตั้งพรรครักคอมมูนิสต์เวียดนามขึ้นในส่องคง ในปี 1930¹ มีเรื่องว่า Indo Chinese Communist party ซื้อขายป้าหมายเพื่อเอกสารของเวียดนามเป็น 2 ขั้น ก็อ²

- เพื่อให้เวียดนาม เป็นรัฐประชาธิปไตยของชนชั้นกลาง
- ทำการปฏิรูปให้ชนชั้นกรรมนาชีพ

ICP ดำเนินงานได้หล่อและมั่นคงกว่า VNQDD เพราะได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การ คอมมูนิสต์สาขาว (Comintern) ได้รับความช่วยเหลือจากรัสเซีย และพรรครักคอมมูนิสต์ขึ้น จนสามารถจัดตั้งองค์กรชาวนาขึ้นทั่วประเทศได้ โดยเฉพาะในอันดับ แต่ตั้งเก็ต ได้รักษาให้ชาวนาและกรรมกรก่อความวุ่นวายขัดขวางการปกครองของฟรั่งเศสทำให้ฟรั่งเศสปราบปรามอย่างรุนแรงในปี ค.ศ. 1931 ทำให้พรรครักคอมมูนิสต์ต้องข้ามชาติไปรั่วระยะเวลาหนึ่ง โดยมิหน้าต้องหนีไปอยู่ส่องคง ถูกจับกุมขับให้แตะต่ำนาทีหนึ่งไปอู่ที่ Moscow พรรครักคอมมูนิสต์ก็ยุติบทบาทของตนลงลงไป จนกระทั่งถึงสังคมนิยมครั้งที่ 2 ที่ญี่ปุ่นเข้ามีครองเวียดนาม พรรครักคอมมูนิสต์จึงได้รื้อฟื้นอีกครั้งในใหม่

ในระยะปี 1932 นี้เกิดพ่วงคอมมูนิสต์ก่อตุ้นใหม่ทางตอนใต้ของเวียดนามคือปี 1932 นี้จักรวรรดิเบ้าได้ซึ่งเป็นจักรวรรดิที่ฟรั่งเศสตั้งให้เป็นญี่ปุ่นเวียดนามได้ก่อตั้งจากศึกษาต่อ ต่างประเทศ ก็มีศึกษาความเข้ามารถของคนเป็นป้อมญาณทั้งคู่ ก็ Tran Van Giau ซึ่งจบการศึกษา

¹ ก่อนหน้านี้ในปี 1925 โดยมิหน้าได้จัดตั้งสมาคมปฏิรูปให้ชาวนาเวียดนามขึ้นในกว้างคู่ และเข้ามายังกันในเวียดนาม

² เก็บรวบรวม หน้า 149

ได้จัดตั้งก่อตุ้นกรอตสกี้ขึ้น ในระยะปี 1935 พวກคอมมูนิสต์มีเสรีภาพในการดำเนินการได้อย่าง เปิดเผยในระยะนี้ เมื่อจากรัฐบาลใหม่ของฝรั่งเศสเป็นพระคันธาร่วมประชาชน ซึ่งมีก่อตุ้นสังคม นิยม และคอมมูนิสต์รวมอยู่ด้วย ทำให้ลักษณะคอมมูนิสต์เพร่ขยายไปทั่วประเทศ ต่อมาปี ค.ศ.1939 พระคันธาร่วมประชาชนซึ่งเป็นรัฐบาลของฝรั่งเศสถูกตัดขาด พระคันธาร่วมสหภาพในฝรั่งเศสถูก ก้าจัด เป็นผลต่อพระคันธาร่วมสหภาพในเวียดนามด้วย ก่อตุ้นคอมมูนิสต์ของ Giap ได้ก่อการจลาจล ทำ ให้ฝรั่งเศสปราบอ้างฐานแรง พวกคอมมูนิสต์จึงต้องไปดำเนินการได้คืนต่อด้านฝรั่งเศส

การยึดครองเวียดนามของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นได้เข้ามายึดครองอินโดจีนในปี 1941 โดยต้องการมีชัยชนะเหนือจีนและมหาอำนาจ ตะวันตก โดยต้องการหาแหล่งทรัพยากรเป็นปัจจัยที่จะใช้ในกองทัพของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นได้รับถึง รัฐบาลฝรั่งเศสในอินโดจีนลง และตั้งรัฐบาลขึ้น โดยมีจักรพรรดิเปาไคเป็นประมุขภายใต้การ ควบคุมของญี่ปุ่น และให้ Tan Trong Kim เป็นนายกรัฐมนตรี แต่รัฐบาลนี้ทำกับเป็นรัฐบาลทุน ของญี่ปุ่นนั่นเอง ญี่ปุ่นได้มีอำนาจควบคุมอยู่ในบริเวณโภชิน ไซ่ฟ่า ซึ่งเป็นญี่ปุ่นข้าวญี่ปุ่นสำหรับ เผด็จินญี่ปุ่น ไม่ถือควบคุม จึงเปิดโอกาสให้พวกคอมมูนิสต์ เข้ามายึดครองทางตอนเหนือของ เวียดนาม รัฐบาลก็ก้มินตั้งของจีนได้ให้ความช่วยเหลือพวกเวียดนามที่ลี้ภัยไปอยู่จีน เพราะกิดว่า ชาวเวียดนามเหล่านี้จะเป็นญี่ปุ่นต่อต้านญี่ปุ่นและฝรั่งเศสในระยะนี้ เหตุน ไอ ควอต หรือ ไอจิมินห์ อัง ไม่ประกาศตัวว่าเป็นคอมมูนิสต์ต่อจากเบียดเมือง ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นสมาชิกขององค์การ คอมมูนิสต์สากล เพราะเหตุว่าเขากลัวจะไม่ได้รับความร่วมมือจากชาวเวียดนามที่ไม่นิยม คอมมูนิสต์ และรัฐบาลก็ก้มินตั้งของจีนได้ให้ความช่วยเหลือ ไอจิมินห์ จัดตั้งสันนิบาตเพื่อ เยกราชของเวียดนามขึ้น (League for the Independence of Vietnam) หรือ Viet Minh ระหว่าง ปี 1942 – 1945 ได้ยึดคืนแคนในอุ่นแม่น้ำแดงจากญี่ปุ่น และประกาศเขตปลดปล่อยขึ้นใน เวียดนามเหนือและเมื่อญี่ปุ่นประกาศให้เอกสารยอมปลดปล่อยแก่เวียดนามในปี ค.ศ.1945 โดยมี จักรพรรดิเปาไค เป็นญี่ปุ่นรัฐบาลทุน ดังนั้น เวียดนามที่จัดประกาศไม่ยอมรับรัฐบาลของจักรพรรดิ เปาไค และจัดตั้งรัฐบาลขึ้นในเวียดนามเหนือ (Democratic Republic of Vietnam) ในวันที่ 2 กันยายน 1945 และถือว่าเป็นการต่อต้านการต่อต้านฝรั่งเศสที่ต้องแล้วมหานาฬาต่าง ๆ ต้องปล่อยเดินทางกลับ ให้ไอจิมินห์ปกครองประเทศในช่วงที่มีช่องว่างทางการเมือง แต่ไอจิมินห์ก่อการปฏิรูป ภายในประเทศ

สังคրามໄລຍຄរົງທີ່ສອງ ອັງກຸມເຂົ້າປະໂຄດອາງຸຫຼືປູນກາງໄດ້ ແລະຈິນປະໂຄດອາງຸຫຼືທີ່ເຖິງປູນກາງເໜືອ ພວກເວີຍຄົນນຳບັນຍັດຂອງພົນຕະຫຼາດໃນເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ແກ້ວຂອງພົນຕະຫຼາດຢູ່ເວີຍຄົນນຳບັນຍັດໄດ້ຄາມເຄີມ ຂະໜາທີ່ເວີຍຄົນນຳກຳລັງປ່ານພວກເກຸ່ມຊາດນິຍົມທີ່ໄມ້ຂອນເຫັນ ຮ່ວມກັນຫວັດຄຸນ ຜົນຕະຫຼາດຈະຈຳກັດໄອກາສເຊົ້າເີບດເວີຍຄົນນຳກາງໄດ້ແກະເກີຈຈາກລົ້ນໃນທຸກໆໜ້າວີ້ອດ ນຳທີ່ໄມ້ຮອບຝ່າງເສດ ເວີຍຄົນນຳຄຸນສດານກາຮົມໄມ້ອູ້ໃນເດືອນດຸລາມ 1945 ຜົນຕະຫຼາດກີ່ສາມາດຄື້ອດ ດິນແຄນໄດ້ເສັ້ນຂານນຳ 16° ຄືນນາ ແລະປະກາຫາໄມ້ຂອນຮັບຮູບນາລຸຂອງພວກເວີຍຄົນນຳ

ເວີຍຄົນນຳໄດ້ຈັດການບົງຫາໃນເວີຍຄົນນຳທີ່ໄດ້ເຮັບຮ້ອຍທີ່ແດ່ນີ້ປູນຫາເຮືອງບຸນທຶກຈິນ ທີ່ອູ້ໃນເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ຜົນຕະຫຼາດເພື່ອໄຫ້ຝ່າງເສດຮັບຮອງຮູບນາລຸຂອງພວກເວີຍຄົນນຳໃນເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ແກ້ວຂອງພົນຕະຫຼາດຈະກຳລັງປ່ານພວກເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ແກ້ວພົນຕະຫຼາດເລື່ອ ທຳໄໝ ເກີດສົງຄຣານເຊົ້າຮ່ວມວ່າ ຜົນຕະຫຼາດກຳລັງປ່ານພວກເວີຍຄົນນຳ ສົ່ງຄຣານອິນໄໂຈນ ເກີດສົ່ງທີ່ເມືອງໄສພອງ ໃນເດືອນ ຂັນວາມ 1949 ເມື່ອຝ່າງເສດປົກລົງອາງຸຫຼືຂອງພວກເວີຍຄົນນຳ ຖາງຄ້າຍເວີຍຄົນນຳໄມ້ຂອນ ກາຮົມຊຸກຄານໄປກ່າວປະເທດ ປະກາຫານແລກອຸ່ນຊາດນິຍົມຕ່າງໆ ໃຫ້ກາຮົມຊຸກຄານໃຫ້ກຳລັງມີຄວາມເຫັນວ່າ ຜົນຕະຫຼາດໃນຊ່ວມແຮກຂອງສົງຄຣານ 1946 – 1949 ຜົນຕະຫຼາດເຊົ້າກົດຕໍ່ກ່ຽວຂ້ອງທຳມະນຸດເມືອງໄຫ້ໆ ສ່ວນເບີທັນນັກພວກເວີຍຄົນນຳ ຊື້ຄຣາອ ເວີຍຄົນນຳໄດ້ຮັບກວານຊ່ວຍເຫຼືອຈຳນິນ ແລະຂອງກວານເກີດໃຈຈາກນານປະເທດ ຖຸກລົງທຶນທີ່ພວກເວີຍຄົນນຳໃຊ້ກື້ອ ກາຮົມແນບກອງໄອຣ ຜົນຕະຫຼາດກີ່ເລືອກໜ້າຂະໜາໄວ້ໄນ້ໄດ້

ໃນປີ 1949 ສົງຄຣານອິນໄໂຈນໄດ້ປັບປຸງໄປ ເພົ່າຫຼັງກວດວ່າ ຢັນຄອນມູນິສຕີໄດ້ຂັບຂະນະໃນແຜ່ນຕິນໄຫ້ໆ ໃຫ້ກວານຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ພວກເວີຍຄົນນຳ ເວີຍຄົນນຳປະກາຫານອ່າງເປົ້າເຫັນວ່າ ຢັນຄອນມູນິສຕີ ແລະມີບານຫາງຸ່ງຊາດນຳນານແລ້ວ ປະກາຫານຈັດຕັ້ງພວກຄອນມູນິສຕີໃໝ່ມີຫຼັກສິດ Leo Dong Dang ນອກຈາກນັ້ນການທີ່ຝ່າງເສດເຊື້ອງຂ່າຍກ່ຽວຂ້ອງທຳມະນຸດໄດ້ກຳລັນມາຄຣອງຮາຍ໌ (ພວກເວີຍຄົນນຳໄດ້ໃຫ້ກ່ຽວຂ້ອງເມືອງໄສພອງ ໄກສະລະຮ້າຍ໌ແກະນອບ Mandate of Heaven ໄກສະລະຮ້າຍ໌) ທຳໄໝປະກາຫານໄມ້ພອໃຈ ເພົ່າຫຼັງກວດວ່າ ຈຳກັດທຳມະນຸດໄດ້ສະຫະຮ້າຍ໌ໄປແລ້ວ ແລະ ໃຫ້ກາຮົມຊຸກຄານໃຫ້ກຳລັນພວກເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ຜົນຕະຫຼາດ ສົງຄຣານອິນໄໂຈນກຳລັງປ່ານພວກເວີຍຄົນນຳທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ຜົນຕະຫຼາດເຊົ້າກົດຕໍ່ກ່ຽວຂ້ອງທຳມະນຸດເມືອງໄຫ້ໆ ເກີດສົ່ງມີນາຍພົດ Vo Nguyen Geap ເປັນຜູ້ນ້າໄດ້ຂັບຂະນະຝ່າງເສດທີ່ເທິນເບີຍນຸ່ງ ມີກາຮົມປະຫຼຸມທີ່ເຫັນວ່າ ໂດຍມີຜູ້ແກນຈາກ ສຫວູນອົມເວີກາ, ອັງກຸມ, ຜົນຕະຫຼາດ, ວິສເຊືອແລກຜູ້ແກນຂອງເວີຍຄົນນຳ ເຫັນວ່າ ປະກາຫານທີ່ມີຄວາມເຫັນວ່າ ໂດຍມີໃຈກວານສໍາຄັງວ່າໄກແນ່ງເວີຍຄົນນຳອອກເປັນ 2 ສ່ວນ ທີ່ເສັ້ນຂານນຳ 17° ແລະຫັນຕີໄທ້ມີຄວາມປະກາຫານຕີກາຫາໃນ 2 ປີ ວ່າຈະຮວມເວີຍຄົນນຳທັງສອງສ່ວນ

ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือไม่ แต่ทางได้สร้างรัฐบาลวิชาชีวะคิง เจ้าเป็นประธานาธิบดี ไม่ยอมให้มีการลงประชามติว่าจะรวมเวียดนามหรือไม่ โดยโภคินเดย์ (สหรัฐบาลวิชาชีวะคิง) ได้กล่าวว่าต้องรอให้กันเวียดนามเหนือ สามารถออกเสียงต่อตัวเองได้ โภคส์ ทำให้เวียดนามเหนือเข้าไปถูกหมายในเวียดนามได้ ทำให้ในปี 1960 มีการตั้งแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ (National Liberation Front of South Vietnam) โภคินเดย์เรียกพวกนี้ว่าพวก (Viet Cong ซึ่งเป็นพวกเดียวกันกับพวก Viet Minh แต่ทางเวียดนามเหนือประกาศตนว่าไม่ได้เป็นผู้สนับสนุนในการจัดตั้งแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ เพราะประชาชนไม่พอใจโภคินเดย์ต่างหาก ปลายปี 1963 เวียดนามเหนือตั้งทักษารถลงมาทางใต้ คิดว่าจะรวมเวียดนามได้โดยกันเองให้สหรัฐบาลวิชาชีวะเข้ามา ปรากฏว่า เวียดนามเหนือออกการผิด สร้างรัฐบาลสังหารเข้ามาน้ำเพิ่มในเวียดนามได้ เกิดสงครามเวียดนามขึ้นมา

คำถ้ามห้ายบท

ของขบวนการ หรือ ข้อความต่อไปนี้

1. ขบวนการโฆษณาหาเสียง
2. ไอเช่ ริชาด
3. ศักดาลักษณ์
4. Sarekat Islam
5. หลักปัญญาติ
6. "Asia for Asia"
7. MPAJA
8. Chin Peng
9. U. M. N. O
10. Dyarchy
11. AFPFL
12. Thakin
13. ไอจิมินห์
14. เวียดมินห์